Л.И. Сәүбәнова Ә.С. Тайсин

ГЕОГРАФИЯ

ТЕСТЛАР

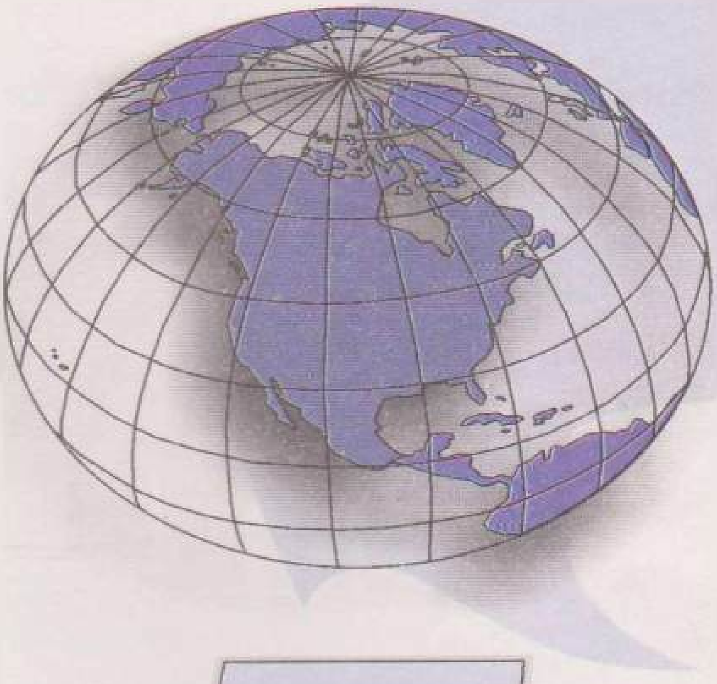

7 сыйныф

«Мәгариф» нәшрияты

Л. И. Сәүбәнова Ә. С. Тайсин

МАТЕРИКЛАР ҺӘМ ОКЕАННАР ГЕОГРАФИЯСЕ БУЕНЧА ТЕСТЛАР

Татар урта гомуми белем мәктәбенең
7 нче сыйныфы өчен

Татарстан Республикасы Мәгариф министрлыгы
тарафыннан тәкъдим ителгән

Казан
«Мәгариф» нәшрияты
2002

УДК 373.167.1
ББК 74.262.6я72
С93

Охраняется законом РФ «Об авторском праве и смежных правах». Воспроизведение всей книги или ее части на любых видах носителей запрещается без письменного разрешения издательства.

Сәүбәнова Л. И., Тайсин Ә. С.

С93 Материклар һәм океаннар географиясе буенча тестлар: Татар урта гомуми белем мәкт. 7 нче с-фы өчен.— Казан: Мәгариф, 2002.— 87 б.

ISBN 5-7761-0904-3

Бу ярдәмлектә 7 нче сыйныф укучылары өчен материклар һәм океаннар географиясе курсы буенча тестлар тупланган. Алар һәр тема буенча укучыларның белемнәрен тикшерергә һәм курсның йомгаклау дәресләрен үткәрергә ярдәм итәчәк.

БЗ—9(68) — 55 —2002/2003

ISBN 5-7761-0904-3 © «Мәгариф» нәшрияты, 2002

I нче вариант

1. Мәйданы буенча иң зур океан — ...

1. Тын океан.
2. Төньяк Боз океаны.
3. Һинд океаны.
2. Атлантик океан.

2. Бу океанның нигезендә өч литосфера плитасы урнашкан: Һинд-Австралия, Антарктика һәм Африка. Бу — ...

1. Тын океан.
2. Төньяк Боз океаны.
3. Һинд океаны.

3. Кайсы океан көнбатыштан — Төньяк һәм Көньяк Америка, көньяктан — Антарктида, ә көнчыгыштан Евразия һәм Африка материкларының яр буйларын юа?

1. Тын океан.
2. Төньяк Боз океаны.
3. Һинд океаны.
4. Атлантик океан.

4. Кайсы океан төбенең $^1/_3$ өлешеннән артыграк мәйданын киң шельф алып тора?

1. Тын океан.
2. Төньяк Боз океаны.
3. Һинд океаны.
4. Атлантик океан.

5. Төньяк Атлантик агымын барлыкка китерүгә төп сәбәп — ...

1. Даими җилләр.
2. Океан төбе рельефы.
3. Материкларның яр буе сызыклары.

6. Бенгела агымы — ...

1. Җылы агым.
2. Салкын агым.

7. Океанда су өслегенең температурасы үзгәрүнең төп сәбәбе — ...

1. Җир өстендә атмосфера басымы поясларының урнашуы.
2. Суларның тозлылыгы.
3. Кояш нурларының төшү почмагы.

8. Сез океаннар аша дөнья тирәли сәяхәткә чыктыгыз. Сәяхәтнең башлангыч һәм ахыргы ноктасы булып, Төньяк Боз океанының Баренц диңгезе ярында урнашкан Мурманск порты тора. Бирелгән маршрутларның кайсы кыскарак?

1. Мурманск шәһәре — Лондон шәһәре (Бөек Британия утравы) — Панама каналы — Филиппин утраулары — Шри Ланка утравы — Аден култыгы — Сүәеш каналы — Гибралтар бугазы — Лондон шәһәре — Мурманск шәһәре.

2. Мурманск шәһәре — Лондон шәһәре (Бөек Британия утравы) — Магеллан бугазы — Сидней (Көньяк Африка) — Лондон шәһәре — Мурманск шәһәре.

2 нче вариант

1. Кайсы океан мәйданы буенча дөньяда өченче урынны алып тора?

1. Тын океан.
2. Төньяк Боз океаны.
3. Һинд океаны.
4. Атлантик океан.

2. Бу океан төбендә җир тетрәүләр һәм вулканнар ату бик еш була. Океан чикләрендә урнашкан вулканнар һәм вулканик утраулар «Утлы боҗра» хасил итәләр. Бу океан — ...

1. Тын океан.
2. Төньяк Боз океаны.
3. Һинд океаны.
4. Атлантик океан.

3. Австралиядән кала биш материкның ярларын кайсы океан сулары юа?

1. Тын океан.
2. Төньяк Боз океаны.
3. Һинд океаны.
4. Атлантик океан.

4. Иң салкын океан — ул ...

1. Тын океан.
2. Төньяк Боз океаны.
3. Һинд океаны.
4. Атлантик океан.

5. Көнчыгыш Австралия агымы барлыкка килүгә төп сәбәп — ...

1. Даими җилләр.
2. Океан төбе рельефы.
3. Материкларның яр буе сызыклары.

6. Перу агымы — ...

1. Җылы агым.
2. Салкын агым.

7. Ни өчен тропик киңлекләрдә Тын океан суының тозлылыгы экваториаль киңлекләрдәге суныкыннан артыграк?

1. Температура үзгәрә.
2. Явым-төшем күләме кими.

8. Сез океаннар аша дөнья тирәли сәяхәткә чыктыгыз. Сәяхәтнең башлангыч һәм ахыргы ноктасы — Һинд океанының төньягында урнашкан Калькутта порты (Һиндстан). Бирелгән маршрутларның кайсы кыскарак?

1. Калькутта шәһәре — Кейптаун шәһәре (Көньяк Африка) — Лондон шәһәре (Бөек Британия утравы) — Мурманск шәһәре — Тикси шәһәре (Лаптевлар диңгезе) — Беринг бугазы — Магеллан бугазы — Кейптаун шәһәре — Мадагаскар утравы — Калькутта шәһәре.
2. Калькутта шәһәре — Аден култыгы — Сүәеш каналы — Гибралтар бугазы — Баффин диңгезе — Бофорт диңгезе — Беринг бугазы — Токио шәһәре (Япон утраулары) — Көньяк Кытай диңгезе — Зонд бугазы — Калькутта шәһәре.

3 нче вариант

1. Мәйданы буенча иң кечкенә океан — ...

1. Тын океан.
2. Төньяк Боз океаны.
3. Һинд океаны.
4. Атлантик океан.

2. Иң җылы океан — ...

1. Тын океан.
2. Төньяк Боз океаны.
3. Һинд океаны.
4. Атлантик океан.

3. Кайсы океан бары тик ике материкның гына ярларын юмый?

1. Тын океан.
2. Төньяк Боз океаны.
3. Һинд океаны.
4. Атлантик океан.

4. Атлантик океанның көнчыгыш өлешендә төньяк субтропик табигый географик пояс чикләрендә урнашкан бу диңгез өч дөнья кисәгенең яр буйларын юа. Бу диңгез — ...

1. Кариб диңгезе.
2. Уэдделл диңгезе.
3. Урта диңгез.

5. Көньяк пассат агымын барлыкка китерә торган төп сәбәп — ул ...

1. Даими җилләр.
2. Океан төбе рельефы.
3. Материкларның яр буе сызыклары.

6. Көнбатыш җилләр агымы — ...

1. Җылы агым.
2. Салкын агым.

7. Цунами барлыкка килүгә төп сәбәп — ...

1. Океан агымнары.
2. Диңгез суларының температурасы.
3. Җил.
4. Җир тетрәү.

8. Сез океаннар аша дөнья тирәли сәяхәткә чыктыгыз, ди. Сәяхәтнең башлангыч һәм ахыргы ноктасы — Атлантик океанның төньяк-көнчыгышында урнашкан Лондон шәһәре (Бөек Британия утравы). Бирелгән маршрутларның кайсы кыскарак?

1. Лондон шәһәре — Мурманск шәһәре — Тикси шәһәре (Лаптевлар диңгезе) — Беринг бугазы — Магеллан бугазы — Кейптаун шәһәре (Көньяк Африка) — Мадагаскар утравы — Аден култыгы — Кызыл диңгез — Сүәеш каналы — Гибралтар бугазы — Лондон шәһәре.

2. Лондон шәһәре — Канар утраулары — Кейптаун шәһәре (Көньяк Африка) — Мадагаскар утравы — Зонд бугазы— Джакарта шәһәре — Беринг бугазы — Бофорт диңгезе —Баффин диңгезе — Девис бугазы — Лондон шәһәре.

4 нче вариант

1. Кайсы океан мәйданы буенча дөньяда икенче урынны алып тора?

1. Тын океан.
2. Төньяк Боз океаны.
3. Һинд океаны.
4. Атлантик океан.

2. Кайсы океанның күпчелек өлеше бер литосфера плитасында урнашкан?

1. Тын океан.
2. Төньяк Боз океаны.
3. Һинд океаны.
4. Атлантик океан.

3. Кайсы океан ике материкның гына яр буйларын юа?

1. Тын океан.
2. Төньяк Боз океаны.
3. Һинд океаны.
4. Атлантик океан.

4. Бу диңгез Һинд океанында иң яшь диңгез (галимнәр фикере буенча аның яше 20 млн ел). Океан белән тоташа торган диңгезләр арасында бу диңгез иң тозлы (42‰). Ул ике дөнья кисәген аера һәм кеше эшчәнлеге нәтиҗәсендә Һинд океаны белән генә түгел, ә Атлантик океан белән дә (Суэеш каналы аша) тоташа ала. Бу ...

1. Гарәп диңгезе.
2. Кызыл диңгез.
3. Девис диңгезе.

5. Гвиана агымын барлыкка китерә торган төп сәбәп — ул ...

1. Даими җилләр.
2. Океан төбе рельефы.
3. Материкларның яр буе сызыклары.

6. Бразилия агымы — ул ...

1. Җылы агым.
2. Салкын агым.

7. Полюстан экваторга таба дөнья океаны су өслегенең температурасы ничек үзгәрә?

1. Төшә.
2. Үзгәрми.
3. Күтәрелә.

8. Сез океаннар аша дөнья әйләнә сәяхәткә чыктыгыз, ди. Сәяхәтнең башы һәм ахыргы ноктасы — Тын океанның көнбатышында Япон диңгезе яр буенда урнашкан Владивосток шәһәре. Бирелгән маршрутның кайсы кыскарак?

1. Владивосток шәһәре — Беринг бугазы — Лаптевлар диңгезе — Мурманск шәһәре — Лондон шәһәре (Бөек Британия утравы) — Гибралтар бугазы — Сүәеш каналы — Кызыл диңгез — Зонд бугазы — Көньяк Кытай диңгезе — Япон диңгезе — Владивосток шәһәре.
2. Владивосток шәһәре — Беринг бугазы — Бофорт диңгезе — Баффин диңгезе — Лабрадор ярымутравы — Кейптаун шәһәре (Көньяк Африка) — Перт шәһәре (көньяк-көнбатыш Австралия) — Сидней шәһәре (көньяк-көнчыгыш Австралия) — Яңа Гвинея утравы — Япон диңгезе — Владивосток шәһәре.

1 нче вариант

1. Атамага географик урынын тәңгәл китереп җавап бирегез:

Атама:	Географик урыны:
1. Рас-Энгел борыны.	А. Африканың иң көньяк ноктасы.
2. Рас-Хафун борыны.	Б. Африканың иң көнбатыш ноктасы.
3. Альмади борыны.	В. Африканың иң көнчыгыш ноктасы.
4. Энә борыны.	Г. Африканың иң төньяк ноктасы.

2. Түбәндәге тау системалары арасында нинди таулар яңа җыерчыклану өлкәсенә туры килә?

1. Атлас таулары.
2. Дракон таулары.
3. Эфиопия таулыгы.

3. Африка территориясендә нинди рельеф формалары өстенлек итә?

1. Түбәнлекләр.
2. Яссы таулыклар.
3. Таулар.

4. Африка материгында иң биек тау түбәсе — ...

1. Кения тавы.
2. Килиманджаро вулканы.
3. Рас-Дашэн тавы.

5. Дракон тауларының көнчыгыш битләрендә климатның күп өлеше өчен түбәндәге үзенчәлекләр хас: ТҺМ, уртача $t_г = +24°C$, $t_и = +16°C$, еллык явым-төшем күләме 500 мм дан 2000 мм га кадәр һәм ул ел буена тигез бүленә, ә җәй көне — максималь була. Бу — ...

1. Субэкваториаль климат.
2. Дымлы тропик климат.
3. Тропик чүлләр климаты.

6. Гыйнвар белән чагыштырганда Африканың бу чүлендә июль салкынрак. Бу чүл — ...

1. Сахара.
2. Намиб.

7. Субтропик урта диңгез климаты өлкәсендә явым-төшемнәр кайсы сезонда күбрәк була?

1. Җәй көне.
2. Кыш көне.

8. Африка материгында иң тирән күл — ...

1. Виктория күле.
2. Ньяса күле.
3. Танганьика күле.

9. Конго елгасы бассейны һәм Гвинея култыгы буйлап урнашкан табигый географик зона өчен түбәндәге үзенчәлекләр хас: экваториаль климат, кызгылт сары ферралит туфраклар, үсемлекләр (агачлар) ярусларга бүленеп үсәләр һәм төрле хайваннар яши. Бу — ...

1. Дымлы экваториаль урманнар (гилея) зонасы.
2. Саванналар һәм сирәк урманнар зонасы.
3. Тропик чүлләр зонасы.

10. Бу илне еш кына «зур ярылулар иле» дип атыйлар. Монда Африканың иң биек тау түбәсе булган Килиманджаро вулканы, Виктория күленең көньяк өлеше, Танганьика күленең көнчыгыш өлеше урнашкан. Монда дөньяның иң атаклы тыюлыгы — Серенгети да бар. Башкаласы — Дар-эс-Салам шәһәре. Бу ил — ...

1. Эфиопия.
2. Заир.
3. Танзания.

2 нче вариант

1. Атамага тиешле географик урынын тәңгәл китереп җавап бирегез:

Атама:	Географик объект:
1. Гвинея	А. ярымутравы.
2. Мозамбик	Б. култыгы.
3. Сомали	В. утравы.
4. Занзибар	Г. бугазы.

2. Африка материгының зур өлеше урнашкан геологик нигез — ...

1. Борынгы платформа тәшкил итә.
2. Борынгы җыерчыклану өлкәләре.

3. Көнчыгыш Африкада тау системаларын барлыкка китерүче төп сәбәп — ...

1. Яңа җыерчыклану өлкәләре барлыкка килү.
2. Литосфера плиталары аерылу.

4. Африканың иң төньяк һәм көньяк өлешләре климатына түбәндәге үзенчәлекләр хас: җәй көне — ТҺМ, коры, кыш көне — УҺМ, дымлы, уртача $t_к = +8... +12°C$, $t_{ию} = +24... +27°C$ еллык явым-төшем күләме 600—700 мм (кыш көне — максимум, җәй көне — минимум). Бу климат — ...

1. Субтропик урта диңгез климаты.
2. Субэкваториаль климат.
3. Дымлы тропик климат.

5. Июль белән чагыштырганда бу Африка чүлендә гыйнварда җылырак. Бу чүл — ...

1. Ливия. 2. Намиб.

6. Явым-төшемнең күп булуы нинди атмосфера басымы өлкәләре белән бәйле?

1. Түбән басым өлкәләре.
2. Югары басым өлкәләре.

7. Африканың иң тулы сулы елгасы — ...

1. Нил. 2. Замбези. 3. Конго.

8. Африкада мәйданы буенча иң зур күл — ...

1. Чад күле.
2. Виктория күле.
3. Ньяса күле.

9. Африкада кайсы табигый географик зона өчен түбәндәге үзенчәлекләр хас: ул материкның 40 % ка якын мәйданын алып тора, субэкваториаль климат, кызгылт көрән туфраклар, үләннәр капламы бик бай. Бу — ...

1. Дымлы экваториаль урманнар (гилея) зонасы.
2. Саванналар һәм сирәк урманнар зонасы.
3. Тропик чүлләр зонасы.

10. Бу илнең исеме аның көнбатыш өлешендә урнашкан чүл исеменә бәйле. Монда файдалы казылмалардан уран һәм алмаз күп. Илдә күп кенә үсемлекләрнең һәм хайваннарның борынгы төрләре сакланып калган. Бу вельвичия, Кап таулары сукыр тычканы, долгоног, алтынсу сукыр тычкан h. б. Илнең төньягында дөньяның иң зур тыюлыкларыннан саналган Этош тыюлыгы урнашкан. Бу тыюлыкта кара мөгезборыннар, тау зебралары, балашарлар яши. Башкаласы — Виндхук шәһәре. Бу ил — ...

1. Ботсвана.
2. Намибия.
3. Ангола.

3 нче вариант

1. Атамага географик объектны тәңгәл китереп җавап бирегез.

Атама:	Географик объект:
1. Аден	А. диңгез.
2. Гибралтар	Б. утравы.
3. Кызыл	В. култыгы.
4. Сан-Томе	Г. бугазы.

2. Виктория шарлавыгын кем ачкан?

1. В. Юнкер.
2. Д. Ливингстон.
3. Г. Стенли.

3. Африкада урнашкан нинди таулар Һималай һәм Альп таулары белән якынча бер үк вакытта (бертөрле җыерчыклану чорында) барлыкка килгән?

1. Эфиопия таулыгы.
2. Дракон таулары.
3. Атлас таулары (төньяк өлеше).

4. Африканың кайсы районында хәзер дә ата торган һәм сүнгән вулканнарны күрергә мөмкин?

1. Кап тауларында.
2. Дракон тауларында.
3. Көнчыгыш Африка яссы таулыгында.

5. Гвинея култыгы яр буйлары климатына түбәндәге үзенчәлекләр хас: уртача еллык температура үзгәрми диярлек $t = +24... +26°C$, еллык явым-төшем күләме 2000—3000 мм һәм алар ел буена тигез бүленәләр. Бу климат — ...

1. Экваториаль климат.
2. Субэкваториаль климат.
3. Дымлы тропик климат.

6. Явым-төшемнең аз булуы нинди атмосфера басымы өлкәләре белән бәйле?

1. Түбән басым өлкәләре.
2. Югары басым өлкәләре.

7. Африкада һәм бөтен җир шарында иң озын елга — ...

1. Конго.
2. Нил.
3. Замбези.

8. Бу күлнең мәйданы үзгәрүчән. Аның мәйданы явым-төшемнәргә һәм үзенә агып төшә торган елгаларның ташуына бәйле. Бу күл — ...

1. Чад күле.
2. Виктория күле.
3. Ньяса күле.

9. Африкада кайсы табигый географик зона өчен түбәндәге үзенчәлекләр хас: коры тропик климат, үсемлекләр һәм хайваннар дөньясы бик ярлы. Бу — ...

1. Дымлы экваториаль урманнар (гилея) зонасы.
2. Саванналар һәм сирәк урманнар зонасы.
3. Тропик чүлләр зонасы.

10. Бу ил Африка илләре арасында мәйданы буенча иң зурысы. Аның табигате бик үзенчәлекле: монда Африканың бөтен табигый зоналары бар диярлек (төньякта тропик чүлләрдән башлап көньякта тропик дымлы урманнарга кадәр). Башкаласы — Хартум шәһәре. Бу ил — ...

1. Ливия.
2. Тунис.
3. Судан.

4 нче вариант

1. Африка ярларында мәйданы буенча иң зур утрау — ...

1. Сан-Томе утравы.
2. Мадагаскар утравы.
3. Занзибар утравы.

2. Африканың кайсы өлеше абсолют биеклеге буенча 1000 м дан артыграк?

1. Төньяк һәм Көнбатыш Африка.
2. Көньяк һәм Көнчыгыш Африка.

3. Рельеф формасына иң биек тау түбәсен тәңгәл китереп җавап бирегез:

Рельеф формасы:	Иң биек тау түбәсе:
1. Көнчыгыш Африка таулыгы.	А. Тубкаль тавы.
2. Эфиопия таулыгы.	Б. Килиманджаро вулканы.
3. Атлас таулары.	В. Рас-Дашэн тавы.

4. Ни өчен Африканың күп өлешендә тигезлек рельефы өстенлек итә?

1. Чөнки материкның өслеге кристаллик һәм утырма токымнардан тора.
2. Материкның нигезендә борынгы Африка-Гарәбстан платформасы ята.

5. Сахара чүле климатына түбәндәге үзенчәлекләр хас: һава температурасының тирбәлүе бик зур (уртача $t_{г}$ = +16°С, $t_{и}$ = +32°С), еллык явым-төшем күләме 100—200 мм дан артмый, даими (пассатлар) һәм җирле (сәмум) җилләр өстенлек итә. Бу — ...

1. Экваториаль климат.
2. Тропик чүлле климат.
3. Тропик дымлы климат.

6. Субэкваториаль климатлы урыннарда кайсы сезонда явым-төшем иң күп була?

1. Җәй көне.
2. Кыш көне.

7. Зәңгәр Нил елгасы кайсы күлдән башлана?

1. Виктория күленнән.
2. Чад күленнән.
3. Тана күленнән.

8. Африкада иң биек шарлавык (933 м) кайсы елгада урнашкан?

1. Замбези елгасында.
2. Тугела елгасында.
3. Оранжевая елгасында.

9. Дөяләр, кәлтәләр, еланнар, кыр кәҗәләре, чүл бүреләре (шакал), төлкеләр һ. б. кайсы табигый зонада яши?

1. Дымлы экваториаль урманнарда (гилеяләрдә).
2. Саванналарда һәм сирәк урманнарда.
3. Тропик чүлләрдә.

10. Бу ил — үзәк Африка илләре арасында иң зурысы. Илнең яртысыннан күбрәк өлешен дымлы тропик (экваториаль) урманнар алып тора. Монда Африканың иң тулы сулы елгасының тамагы урнашкан. Башкаласы — Киншаса шәһәре. Бу ил — ...

1. Ангола.
2. Заир.
3. Конго.

1 нче вариант

1. Атамага географик объектны тәңгәл китереп җавап бирегез:

Атама:	Географик объект:
1. Арнемленд.	А. Утрау.
2. Тасмания.	Б. Материк.
3. Австралия.	В. Ярымутрау.

2. Австралия материгының иң зур өлеше урнашкан геологик нигез — ...

1. Борынгы җыерчыклану өлкәсе.
2. Борынгы платформа.

3. Австралиянең төньяк өлеше климатына түбәндәге үзенчәлекләр хас: җәй көне — ЭҺМ, кыш көне — ТҺМ, еллык явым-төшем күләме 500—2000 мм. Иң күп явым төшем җәй көне була. Бу — ...

1. Субэкваториаль климат.
2. Тропик климат.
3. Субтропик климат.

4. Кайсы климатик пояс Австралиянең иң зур өлешен алып тора?

1. Субэкваториаль.
2. Тропик.
3. Субтропик.

5. Австралиянең органик дөньясының үзенә генә хас бер төрлелеген нәрсә белән аңлатырга була?

1. Иң коры материк.
2. Австралия һәм аның янындагы утраулар башка материклардан бик күптән аерылган һәм материкның органик дөньясы озак вакытлар буенча аерым яшәгән.
3. Бозлыклар һәм вулканнар булмаган.

2 нче вариант

1. Атамасы белән географик урынын тәңгәл китереп җавап бирегез:

Атама:	Географик урыны:
1. Йорк борыны.	А. Австралиянең көньяк ноктасы.
2. Стип-Пойнт борыны.	Б. Австралиянең көнчыгыш ноктасы.
3. Байрон борыны.	В. Австралиянең көнбатыш ноктасы.
4. Көньяк-Көнчыгыш борыны.	Г. Австралиянең төньяк ноктасы.

2. Зур Субүләр сырт кайсы җыерчыклану өлкәсенә туры килә?

1. Борынгы җыерчыклану өлкәсенә.
2. Яңа җыерчыклану өлкәсенә.

3. Яңа Гвинея утравының төньяк өлеше климатына түбәндәге үзенчәлекләр хас: еллык явым-төшем күләме 3 000 мм дан артык, һәм ул ел буена тигез бүленә, уртача еллык һава температурасы үзгәрми t = +24... +26°C. Бу климат — ...

1. Экваториаль.
2. Субэкваториаль.
3. Тропик.

4. Австралиянең төньяк өлеше нинди климатик поясста урнашкан?

1. Субэкваториаль пояста.
2. Тропик пояста.
3. Субтропик пояста.

5. Австралиянең дәүләт гербында кенгерә белән бергә ниндидер хайван төшерелгән. Бу — ...

1. Сазкойрык.
2. Тәвә кошы эму.
3. Үрдәкборын.

3 нче вариант

1. Атамага географик объектны тәңгәл китереп җавап бирегез:

Атама:	Географик объект:
1. Карпентария.	А. Диңгезе.
2. Мәрҗән.	Б. Бугазы.
3. Торрес.	В. Култыгы.

2. Зур Субүләр сырт биеклеге буенча кайсы тау төркеменә керә?

1. Биек таулар.
2. Урта биеклектәге таулар.
3. Тәбәнәк таулар.

3. Австралиянең зур өлеше климатына түбәндәге үзенчәлекләр хас: еллык явым-төшем күләме 250 мм гына, сезоннар буенча һава температурасы бик нык үзгәрә (уртача $t_г = +24...+32°C$, $t_и = +16°C$), даими җилләр — пассатлар өстенлек итә. Бу — ...

1. Субэкваториаль климат.
2. Тропик дымлы климат.
3. Тропик чүлле климат.

4. Тасмания утравының көньяк өлеше кайсы климатик пояста урнашкан?

1. Тропик пояста.
2. Субтропик пояста.
3. Уртача пояста.

5. Бу хайван — җир шарында иң гади төзелешле имезүчеләрнең берсе. Ул — ...

1. Аю коала.
2. Ехидна.
3. Көнгерә.

4 нче вариант

1. Атамага географик объектны тәңгәл китереп җавап бирегез:

Атама:	Географик объект:
1. Фиджи	А. бугазы.
2. Зур Австралия	Б. диңгезе.
3. Басс	В. култыгы.

2. Борынгы платформадан башка Австралия материгының нигезендә тагын нинди тектоник структура урнашкан?

1. Борынгы җыерчыклану өлкәсе.
2. Яңа җыерчыклану өлкәсе.

3. Зур Субүләр сыртының көнчыгыш битләре климатының күп өлешенә түбәндәге үзенчәлекләр хас: ТҺМ, уртача $t_г = +24°C$, $t_ц = +16°C$, еллык явым-төшем күләме 500—2 000 мм һәм ул ел буена тигез бүленә, ә җәй көне максималь була. Бу — ...

1. Субэкваториаль климат.
2. Тропик дымлы климат.
3. Тропик чүлле климат.

4. Австралиянең көньяк өлеше кайсы климатик пояста урнашкан?

1. Субэкваториаль пояста.
2. Тропик пояста.
3. Субтропик пояста.

5. Скрэб нәрсә ул?

1. Биек үләнле (кыяклы) әрәмәлекләр.
2. Коры куаклыклардан торган әрәмәлекләр.

1 нче вариант

1. Атамага географик урынын тәңгәл китереп җавап бирегез:

Атама:	Географик урыны:
1. Кабу-Бранку борыны.	А. Көньяк Американың иң төньяк ноктасы.
2. Фроуэрд борыны.	Б. Көньяк Американың иң көньяк ноктасы.
3. Гальинас борыны.	В. Көньяк Американың иң көнбатыш ноктасы.
4. Париньяс борыны.	Г. Көньяк Американың иң көнчыгыш ноктасы.

2. Көньяк Америка материгының көнчыгыш өлеше нигезендә нинди платформа ята?

1. Африка-Гарәбстан платформасы.
2. Австралия платформасы.
3. Көньяк Америка платформасы.

3. Түбәндә санап киткән тау системаларының кайсылары Анд таулары белән бер үк вакытта (бертөрле җыерчыклану чорында) барлыкка килгән?

1. Атлас таулары (төньяк өлеше).
2. Кап таулары.
3. Зур Субүләр сырт.

4. Көньяк Америка климатына нинди океан зуррак йогынты ясый?

1. Тын океан.
2. Атлантик океан.
3. Һинд океаны.

5. Көньяк Американың көньяк-көнбатыш өлешенең климатына түбәндә күрсәтелгән үзенчәлекләр хас: УҺМ, уртача $t_{\text{г}} = +8^{\circ}C$, $t_{\text{[illegible]}} = 0... +6^{\circ}C$, еллык явым-төшемнең күләме 2000—3000 мм, һәм ул ел буена тигез бүленә, ел дәвамында көнбатыш җилләр өстенлек итә. Бу — ...

1. Уртача континенталь.
2. Уртача диңгез.
3. Экваториаль климат.

6. Җир шарында һәм Көньяк Америка материгында иң тулы сулы елга — ...

1. Амазонка елгасы.
2. Ориноко елгасы.
3. Парана елгасы.

7. Көньяк Америкада мәйданы буенча иң зур күл — ...

1. Титикака күле.
2. Маракайбо күле.

8. Бразилия яссы таулыгының зур өлешендә нинди табигый зона өстенлек итә?

1. Дымлы экваториаль ураманнар (сельва) зонасы.
2. Саванна (кампос) зонасы.
3. Далалар (пампа) зонасы.

9. Көньяк Американың бу табигый зонасына түбәндәге үзенчәлекләр хас: ул экваторның ике ягына да урнашкан, ел дәвамында җылы һәм дымлы климат, үсемлекләр һәм хайваннар дөньясы бик бай, кызгылт сары ферралит туфраклар өстенлек итә. Бу — ...

1. Дымлы экваториаль урманнар (сельва) зонасы.
2. Саванна (кампос) зонасы.
3. Далалар (пампа) зонасы.

10. Бу дәүләт Көньяк Американың төньяк-көнбатыш өлешендә урнашкан. Аның башкаласы — Санта-Феде-Богота шәһәре. Испан яулап алучылары бу илне «әкияти байлыклар иле» дип атаганнар. Ә 1863 елдан хәзергә ка-

дәр ул материкны ачкан сәяхәтчеләрдән берсенең исемен йөртә. Бу ил — ...

1. Суринам. 2. Венесуэла. 3. Колумбия.

2 нче вариант

1. Атамага географик объектны тәңгәл китереп җавап бирегез:

Атама:	Географик объект:
1. Кариб	А. каналы.
2. Панама	Б. бугазы.
3. Магеллан	В. диңгезе.

2. Анд таулары нинди җыерчыклану чорында барлыкка килгәннәр?

1. Борынгы.
2. Урта чор.
3. Яңа.

3. Көньяк Америка платформа бөгелешләренә нинди рельеф формасы туры килә?

1. Амазонка түбәнлеге.
2. Гвиана яссы таулыгы.

4. Әгәр бу территория эчендә уртача гыйнвар һәм июль температурасы +24... +26°С булса, бу — ...

1. Ла-Плата түбәнлеге.
2. Патагония өлкәсе.
3. Амазонка түбәнлеге.

5. Көньяк Американың иң көнбатыш өлеше (экватордан көньяк тропикка кадәр) климатына түбәндәге үзенчәлекләр хас: ТҺМ, уртача $t_г$ = +16... +24°С, ә $t_и$ = +8°С. Еллык явым-төшем күләме 100 мм дан да артмый. Бу — ...

1. Субэкваториаль климат.
2. Тропик чүлләр климаты.
3. Субтропик континенталь климат.

6. Җир шарында һәм Көньяк Америка материгында иң биек шарлавык — ...

1. Анхель шарлавыгы.
2. Ниагара шарлавыгы.
3. Игуасу шарлавыгы.

7. Бу елгага түбәндә күрсәтелгән режим хас: июнь-июль айларында — су ташый, ә елгалардагы суның иң аз булган вакыты декабрь-гыйнвар айларына туры килә. Бу — ...

1. Амазонка елгасы.
2. Ориноко елгасы.
3. Парана елгасы.

8. Ла-Плата түбәнлегенең иң көньяк һәм көньяк-көнчыгыш өлешендә нинди табигый географик зона өстенлек итә?

1. Саванна (кампос).
2. Далалар (пампа).
3. Чүлләр һәм ярымчүлләр.

9. Көньяк Америкада бу табигый географик зонага түбәндәге үзенчәлекләр хас: субтропик поясста (тигез дымлану өлкәсе) урнашкан, уңдырышлы кызгылт кара туфраклар, үләнле үсемлекләр дөньясы һәм тиз йөгерә торган хайваннар өстенлек итә. Индеецлар телендә бу табигый зонаның исеме агачсыз киңлек дигәнне аңлата. Бу — ...

1. Дымлы экваториаль урманнар (сельва) зонасы.
2. Саванна (кампос) зонасы.
3. Далалар (пампа) зонасы.

10. Бу дәүләт Көньяк Американың көнбатыш өлешендә урнашкан, аның башкаласы — Лима шәһәре. Бу илнең территориясендә җир шарындагы иң тулы сулы Амазонка елгасы башлана, ә аның көньяк-көнчыгыш өлешендә иң биек тау күле — Титикаканың зур өлеше урнашкан. Илнең территориясен Американың борынгы бөек дәүләте — инк халыклары дәүләте биләгән (Американы Колумб ачканчы), башкаласы Куско шәһәре булган. Бу — ...

1. Эквадор. 2. Перу. 3. Чили.

3 нче вариант

1. Башка көньяк материклар белән чагыштырганда, бу континентта табигый зоналар күптөрлелегенең бер сәбәбе — ул материкның төньяктан-көньякка таба, яки экватордан уртача киңлекләргә кадәр сузылуы. Бу материк — ...

1. Африка.
2. Көньяк Америка.
3. Австралия.

2. Анд таулары нинди ике литосфера плитасы орыну нәтиҗәсендә барлыкка килгән?

1. Көньяк Америка һәм Африка-Гарәбстан литосфера плиталары.
2. Көньяк Америка һәм Тын океан литосфера плиталары.

3. Көньяк Америка платформасының калку урыннары нинди рельеф формасына туры килә?

1. Амазонка түбәнлеге.
2. Гвиана яссы таулыгы.

4. Атамага (территориягә) еллык явым-төшем күләмен тәңгәл китереп җавап бирегез:

Территория:	Еллык явым-төшем:
1. Амазонка түбәнлеге.	А. 100 мм дан азрак.
2. Патагония өлкәсе.	Б. 2000—3000 мм.
3. Атакама чүле.	В. 100—250 мм.

5. Көньяк Американың көньяк-көнчыгыш өлеше климатына түбәндәге үзенчәлекләр хас: УҺМ, уртача $t_г = +16°C$, $t_и = 0°C$ (минималь температура июльдә −30°C булырга мөмкин), еллык явым төшем күләме 100 мм дан 250 мм га кадәр. Кыш көне салкын һәм кар аз, ә җәй көне җылы һәм коры. Ел дәвамында көнбатыш җилләр өстенлек итә. Бу — ...

1. Уртача континенталь климат.
2. Уртача диңгез климат.
3. Субтропик континенталь климат.

6. Индеецлар телендә бу шарлавыкның исеме «зур су» дигәнне аңлата. Шарлавыкның географик координатлары 25°30 к.к., 54° кб. оз.. Бу — ...

1. Анхель шарлавыгы.
2. Ниагара шарлавыгы.
3. Игуасу шарлавыгы.

7. Бу елгага түбәндәге режим хас: декабрь-гыйнвар айларында су ташый, ә елгалардагы суның аз булган вакыты — июнь-июль айларында. Бу — ...

1. Амазонка елгасы.
2. Ориноко елгасы.
3. Парана елгасы.

8. Патагониянең зур өлешендә нинди табигый географик зона өстенлек итә?

1. Саванна (кампос).
2. Далалар (пампа).
3. Чүлләр һәм ярымчүлләр.

9. Көньяк Американың бу табигый географик зонасына түбәндәге үзенчәлекләр хас: субэкваториаль климат; кызыл ферралит һәм көрән-кызыл ферралит туфраклар; үсемлек төркемчәләре (кебрачо, мангабейра һ. б.) һәм хайваннар (вак боланнар, кыргый дуңгызлар, бронялылар, кырмыскаашар, тәвә кошы нанду һ. б.) дөньясы, Африканың шул ук табигый зонасы белән чагыштырганда шактый ярлы. Бу — ...

1. Дымлы экваториаль урманнар (сельва) зонасы.
2. Саванна (кампос) зонасы.
3. Далалар (пампа) зонасы.

10. Бу дәүләт Көньяк Американың Тын океан яры буйлап тар тасма кебек сузылган, башкаласы — Сантьяго шәһәре. Илнең төньяк өлешендә җир шарында иң коры чүл — Атакама чүле урнашкан. Индеецлар телендә бу илнең исеме «салкын» дигәнне аңлата. Бу дәүләт — ...

1. Эквадор. 2. Перу. 3. Чили.

4 нче вариант

1. Бу материкның бөтен нокталары көнбатыш озынлыкта ята. Бу материк — ...

1. Африка.
2. Көньяк Америка.
3. Австралия.

2. Көньяк Американың иң биек тау түбәсе — ...

1. Бандейра тавы.
2. Уаскаран тавы.
3. Аконкагуа тавы.

3. Көньяк Америкадагы платформа бөгелешләренә нинди рельеф формасы туры килә?

1. Ла-Плата түбәнлеге.
2. Бразилия яссы таулыгы.

4. Атамага белән еллык явым-төшем режимын тәңгәл китереп җавап бирегез:

Территория исеме:	Еллык явым-төшем:
1. Амазонка түбәнлеге.	А. Июнь-июль — max, декабрь-гыйнвар — min.
2. Бразилия яссы таулыгы.	Б. Ел буе бертигез.
3. Гвиана яссы таулыгы.	В. Декабрь-гыйнварь — max, июнь-июль — min.

5. Ла-Плата түбәнлегенең көньяк һәм көньяк-көнчыгыш өлеше климатына түбәндәге үзенчәлекләр хас: кыш көне — УһМ, җәй көне — ТһМ, уртача $t_г = +24°C$, ә $t_и = +8°C$, еллык явым-төшем күләме 500 мм дан 1000 мм га кадәр һәм ел эчендә бертигез бүленә. Бу — ...

1. Субтропик урта диңгез климаты.
2. Субтропик континенталь климат.
3. Субтропик тигез дымлы климат.

6. Җир шарында иң биек тау күле — ...

1. Титикака.
2. Маракайбо.
3. Танганьика.

7. Көньяк Американың кайсы елгасына ел әйләнәсендә тулы сулылык хас?

1. Амазонка.
2. Ориноко.
3. Парана.

8. Амазонка елгасы бассейнының зур өлешендә нинди табигый географик зона өстенлек итә?

1. Дымлы экваториаль урманнар (сельва).
2. Саванна (кампос).
3. Далалар (пампа).

9. Көньяк Американың көньяк-көнчыгыш өлеше табигый зонасына түбәндәге үзенчәлекләр хас: уртача континенталь (еллык явым-төшем күләме 100 мм дан 250 мм га кадәр) климат, аз уңдырышлы көрән туфраклар, үсемлекләр дөньясы — кыяклы үлән һәм чәнечкеле куаклар. Хайваннар дөньясы бай түгел (кимерүче хайваннар, саз кондызы, бронялылар һ. б.). Бу — ...

1. Далалар (пампа) зонасы.
2. Ярымчүлләр зонасы.
3. Катнаш урманнар зонасы.

10. Бу дәүләт Көньяк Американың төньяк-көнбатыш өлешендә урнашкан, аның башкаласы — Кито шәһәре. Испан телендә бу илнең исеме «экватор» дигәнне аңлата. Башкаласыннан көньякка таба җир шарында иң биек, ата торган Котопахи вулканы (5897 м) урнашкан. Кечуа индеецлары телендә аның исеме «ялтырый торган биек тау» дигәнне аңлата. Бу ил — ...

1. Эквадор.
2. Перу.
3. Чили.

1 нче вариант

1. Кайсы материкны көнбатыштан — Атлантик, ә көнчыгыштан Һинд океаны сулары юа?

1. Африка.
2. Австралия.
3. Көньяк Америка.

2. Бу материкның барлык нокталары көнбатыш озынлыкта ята. Бу материк — ...

1. Африка.
2. Австралия.
3. Көньяк Америка.

3. Бу материкның рельефына түбәндәге үзенчәлекләр хас: көнчыгышта — тигезлек рельеф формалары, ә көнбатышта тау рельеф формалары өстенлек итә. Бу — ...

1. Африка.
2. Австралия.
3. Көньяк Америка.

4. Җир шарында иң биек материк — ...

1. Африка.
2. Антарктида.
3. Көньяк Америка.

5. Иң дымлы материк — ...

1. Австралия.
2. Антарктида.
3. Көньяк Америка.

6. Эсселек полюсы (Триполи шәһәре, күләгәдә һава температурасы +53° С җитә) кайсы материкта урнашкан?

1. Африкада.
2. Австралиядә.
3. Көньяк Америкада.

7. Бу материкта җир өсте сулары гадәти хәлдә очрамый диярлек. Бу материк — ...

1. Австралия.
2. Антарктида.
3. Африка.

8. Бу елга күп сулы булуы белән җир шарында икенче урынны алып тора, ә көнчыгыш ярымшарда — беренче. Аның бассейны кайсы материкта урнашкан?

1. Африкада.
2. Австралиядә.
3. Көньяк Америкада.

9. Кайсы материкта иң гади төзелешле имезүчеләр — ехидна һәм үрдәкборын яши?

1. Африкада.
2. Австралиядә.
3. Көньяк Америкада.

10. Кайсы материкта бер генә дәүләт урнашкан?

1. Австралиядә.
2. Антарктидада.
3. Көньяк Америкада.

2 нче вариант

1. Кайсы материкны көнбатыштан Һинд океаны, ә көнчыгыштан Тын океан сулары юа?

1. Африка.
2. Австралия.
3. Көньяк Америка.

2. Бу материкның барлык нокталары да көньяк киңлектә ята. Бу материк — ...

1. Африка.
2. Антарктида.
3. Көньяк Америка.

3. Бу материкта тигезлекле рельеф формалары (түбәнлекләр һәм калкулыклар) өстенлек итә, ә көнчыгышында уртача биеклектәге таулар урнашкан. Бу материк — ...

1. Африка.
2. Австралия.
3. Көньяк Америка.

4. Килиманджаро вулканы — бу материкның иң биек тау түбәсе. Бу материк — ...

1. Африка.
2. Антарктида.
3. Көньяк Америка.

5. Җир шарында иң эссе материк — ...

1. Африка.
2. Австралия.
3. Көньяк Америка.

6. Көньяк материклар арасында уртача климатик пояста урнашкан бердәнбер материк — ...

1. Африка.
2. Австралия.
3. Көньяк Америка.

7. Бу материкның җир өсте сулары (эчке су агышы өлкәләреннән башка) ике океан бассейнына карый һәм зуррак өлеше — Атлантик, ә кечерәк өлеше Тын океан бассейнына керә. Бу материк — ...

1. Африка.
2. Австралия.
3. Көньяк Америка.

8. Бу күлне «Байкалның сеңлесе» дип йөртәләр, чөнки җир шарында тирәнлеге буенча ул икенче урында тора. Бу күл кайсы материкта урнашкан?

1. Африка.
2. Австралия.
3. Көньяк Америка.

9. Бу материкта яши торган хайваннар арасында иң билгелеләре: тапир, бронялылар, тәвә кошы нанду, ягуар, анаконда, пиранья балыгы, кондор, иренчәк, лама, кырмыскаашар һ. б. Бу хайваннар кайсы материкта яшиләр?

1. Африка.
2. Австралия.
3. Көньяк Америка.

10. Бу материкта даими рәвештә яшәүче халык юк. Бу материк — ...

1. Австралия.
2. Антарктида.
3. Көньяк Америка.

3 нче вариант

1. Кайсы материкны көнбатыштан — Тын океан, ә көнчыгыштан Атлантик океан сулары юа?

1. Африка.
2. Австралия.
3. Көньяк Америка.

2. Бу материкның барлык нокталары көнчыгыш озынлыкта яталар. Бу материк — ...

1. Африка.
2. Австралия.
3. Көньяк Америка.

3. Кайсы материкта тигезлекле рельеф формалары (калкулыклар һәм яссы таулыклар) өстенлек итәләр?

1. Африка.
2. Австралия.
3. Көньяк Америка.

4. Бу материкның иң биек тау түбәсе — Аконкагуа тавы. Бу материк — ...

1. Африка.
2. Антарктида.
3. Көньяк Америка.

5. Җир шарында иң салкын материк — ...

1. Африка.
2. Антарктида.
3. Көньяк Америка.

6. Кайсы материкның зур өлеше тропик климатик пояста (ТКП) урнашкан?

1. Африка.
2. Австралия.
3. Көньяк Америка.

7. Бу материк территориясенең яртысыннан артыграк өлеше эчке су агышы бассейнына керә. Бу территориягә вакытлыча корый торган елгалар челтәре — криклар хас. Бу материк — ...

1. Африка.
2. Австралия.
3. Көньяк Америка.

8. Җир шарында иң озын елга кайсы материкта урнашкан?

1. Африкада.
2. Антарктидада.
3. Көньяк Америкада.

9. Бу материкның хайваннары арасында иң күп очраучылары — пингвиннар. Океан суларында тюлень (су эте), зәңгәр кит, кашалот, касаткалар яши, ә яр буйларында үләксә акчарлакларын очратырга мөмкин. Бу материк — ...

1. Австралия.
2. Антарктида.
3. Африка.

10. Бу материк халкы күп гасырлар коллар чыганагы булган. Бу материк — ...

1. Африка.
2. Австралия.
3. Көньяк Америка.

4 нче вариант

1. Көньяк материклар арасында бу материкны гына өч океанның да (Тын, Атлантик һәм Һинд) сулары юа. Бу материк — ...

1. Австралия.
2. Антарктида.
3. Көньяк Америка.

2. Бу материкның барлык ноктылары да көньяк киңлектә ята. Бу материк — ...

1. Африка.
2. Австралия.
3. Көньяк Америка.

3. Кайсы материкның нигезендә ике тектоник өлкә: көнбатышында — яңа җыерчыклану өлкәсе, ә көнчыгышында борынгы платформа ята?

1. Африка.
2. Антарктида.
3. Австралия.

4. Кайсы материкта хәзер ата торган вулканнар һәм хәзерге заман бозланышы юк?

1. Африкада.
2. Антарктидада.
3. Австралиядә.

5. Җир шарында иң коры материк — ...

1. Африка.
2. Австралия.
3. Көньяк Америка.

6. Бу материкта экваториаль климатик поястан башка климатик пояслар кабатланалар. Бу материк — ...

1. Африка.
2. Австралия.
3. Көньяк Америка.

7. Планетадагы бөтен төче суның 80% ы кайсы материкта җыелган?

1. Австралиядә.
2. Антарктидада.
3. Көньяк Америкада.

8. Җир шарында иң тулы сулы елга кайсы материкта ага?

1. Африкада.
2. Австралиядә.
3. Көньяк Америкада.

9. Бу материкның хайваннар дөньясы күптөрле: монда кәрлә бегемотлар, окапилар, жирафлар, мөгезборыннар, филләр, арысланнар, төрле кошлар (тәвә кошы, марабу, секретарь), шимпанзе, горилла һ. б. яшиләр. Бу материк — ...

1. Африка.
2. Австралия.
3. Көньяк Америка.

10. Күп еллар дәвамында бу материк территориясе Европаның ике иле — Испания һәм Португалия арасында бүленгән була. Бу материк — ...

1. Африка.
2. Австралия.
3. Көньяк Америка.

1 нче вариант

1. Атамага географик объектны тәңгәл китереп җавап бирегез.

Атама:	Географик объект:
1. Мексика	А. каналы.
2. Шелихов	Б. диңгезе.
3. Саргасс	В. култыгы.
4. Панама	Г. бугазы.

2. Аппалач таулары кайсы җыерчыклану чорында формалашкан?

1. Борынгы.
2. Урта.
3. Яңа.

3. Бу тигезлекнең күп өлеше елга китермәләреннән хасил булган. Бу — ...

1. Олы тигезлекләр.
2. Үзәк тигезлекләр.
3. Миссисипи түбәнлеге.

4. Төньяк Америка материгында кайсы климатик пояс юк?

1. Арктик климатик пояс.
2. Тропик климатик пояс.
3. Экваториаль климатик пояс.

5. Атлантика яр буе түбәнлеге климатының күп өлешенә түбәндә күрсәтелгән үзенчәлекләр хас: кыш көне УҺМ, җәй көне — ТҺМ, уртача $t_{я}$ = +8°C, $t_{и}$ = +24°C, еллык явым-төшем микъдары 1000—2000 мм, һәм ул ел буена тигез диярлек бүленә, сезонлы җилләрнең йогынтысы шактый сизелә: җил җәен — диңгездән материкка таба, ә кышын — материктан диңгезгә таба исә. Бу — ...

1. Муссонлы субтропик климат.
2. Субтропик континенталь климат.
3. Субтропик урта диңгез климаты.

6. Төньяк Америка материгының иң тулы сулы елгасы — ...

1. Маккензи. 2. Миссисипи. 3. Колорадо.

7. Төньяк Америка материгының мәйданы буенча иң зур күле (җир шарында икенче урында) — ...

1. Зур Аю күле.
2. Югары күл.
3. Мичиган күле.

8. Төньяк Американың яр буенда урнашкан табигый зонага түбәндәге үзенчәлекләр хас: субарктик климат, сазлыклы туң туфраклар, мүклишайниклар һәм куакчыл үсемлекләр; сарык-үгезләр, ак төлке, төньяк боланы карибу, ак кыр тавыгы, ак ябалак яши, яр буенда моржлар һәм тюленьнар таралган. Бу — ...

1. Арктик чүлләр зонасы.
2. Тундра зонасы.
3. Тайга зонасы.

9. Калифорния ярымутравының күп өлешен кайсы табигый зона алып тора?

1. Ярымчүлләр һәм чүлләр.
2. Саванна.
3. Алмашынучан дымлы (муссонлы) урманнар.

10. Төньяк Америка материгының төньягында урнашкан илнең исеме Америка индеецлары телендә «авыл» дигәнне аңлата. Бу илнең башкаласы — Оттава шәһәре. Ул ил мәйданы буенча Россиядән кала икенче урында тора, бигрәк тә урманнарга, файдалы казылмаларга, кыйммәтле мех бирә торган җәнлекләргә бай. Илнең көньягында уңдырышлы җирләр күп. Бу ил — ...

1. Америка Кушма Штатлары.
2. Канада.
3. Мексика.

2 нче вариант

1. Атамага географик объектны тәңгәл китереп җавап бирегез:

Атама:	Географик объект:
1. Калифорния	А. бугазы.
2. Флорида	Б. утравы.
3. Лабрадор	В. култыгы.
4. Ньюфаундленд	Г. ярымутравы.

2. Кордильер таулары нинди ике литосфера плиталары бер-берсенә орыну нәтиҗәсендә барлыкка килгәннәр?

1. Көньяк Америка һәм Тын океан плиталары.
2. Төньяк Америка һәм Тын океан плиталары.
3. Төньяк Америка һәм Евразия плиталары.

3. Бу тигезлекнең күп өлеше бозлык утырмалары белән капланган. Бу — ...

1. Олы тигезлекләр.
2. Үзәк тигезлекләр.
3. Миссисипи түбәнлеге.

4. Төньяк Америка материгының климатына иң зур йогынты ясаучы океаннар — ...

1. Тын һәм Төньяк Боз океаннары.
2. Атлантик һәм Төньяк Боз океаннары.
3. Атлантик һәм Тын океаннар.

5. Юкатан ярымутравы климатына түбәндәге үзенчәлекләр хас: ел буена ТҺМ өстенлек итә, уртача $t = +24°C$, $t_{ц} = +24°C$, еллык явым-төшем күләме 500—2000 мм, ел буена пассат җилләре исә. Бу — ...

1. Тропик чүл климаты.
2. Тропик дымлы климат.
3. Субтропик муссонлы климат.

6. Миссисипи елгасының иң тулы сулы кушылдыгы — ...

1. Миссури елгасы.
2. Огайо елгасы.
3. Арканзас елгасы.

7. Континентның төньягында урнашкан бу елга елның күп өлешендә боз белән капланган. Суы җәй көне күтәрелә, ә кыш көне межень күзәтелә. Елга тамагын ачкан инглиз сәяхәтчесе исеме белән аталаган бу елга — ...

1. Миссисипи. 2. Маккензи. 3. Юкон.

8. Төньяк Америка материгының бу табигый зонасына түбәндәге үзенчәлекләр хас: континентның үзәк өлешен алып тора; уртача һәм субтропик поясның кара һәм каштан туфракларында үскән үлән үсемлекләре белән капланган урмансыз киңлекләр. Үсемлекләр арасында кыяклы үләннәр (тоз үләне, типчак, бизон үләне) өстенлек итә. Монда бизоннар, койотлар, төлкеләр, вак кимерүчеләр яшиләр. Бу — ...

1. Киң яфраклы урманнар зонасы.
2. Далалар (прерияләр) зонасы.
3. Алмашынучан дымлы (муссонлы) урманнар зонасы.

9. Төньяк Американың Олы күлләре кайсы табигый зонада урнашкан?

1. Тайга.
2. Катнаш һәм киң яфраклы урманнар.
3. Алмашынучан дымлы (муссонлы) урманнар.

10. Бу илнең исеме индеец кабиләләренең төп өлеше ацтеклар алласына бәйләнгән: ацтеклар, майя кабиләләре белән бергәләп, Колумб Америкасына кадәр иң югары цивилизацияле дәүләт төзегәннәр. Баш шәһәре — Мехико. Илнең табигате күптөрле. Монда яссы таулыклар, кактус куаклыклары, дымлы урманнар белән капланган сазлыклы түбәнлекләр, биек вулканнарның карлы түбәләре һәм эссе яр буйлары чиратлашып бара. Бу ил — ...

1. Америка Кушма Штатлары.
2. Мексика.
3. Гватемала.

3 нче вариант

1. Атамага географик урынын тәңгәл китереп җавап бирегез:

Атама:	Географик урыны:
1. Сент-Чарльз борыны.	А. Төньяк Американың иң көньяк ноктасы.
2. Мерчисон борыны.	Б. Төньяк Американың иң көнбатыш ноктасы.
3. Принц Уэльский борыны.	В. Төньяк Американың иң көнчыгыш ноктасы.
4. Марьято борыны.	Г. Төньяк Американың иң төньяк ноктасы.

2. Яр буе сыртлары белән якынча бер вакытта (бертөрле җыерчыклану чорында) барлыкка килгән тауларны атагыз:

1. Зур Субүләр сырты.
2. Анд таулары.
3. Кордильер таулары.

3. Төньяк Американың иң биек тау түбәсе — ...

1. Митчелл тавы.
2. Орисаба вулканы.
3. Мак-Кинли тавы.

4. Әгәр бу территориядә җәй һәм кыш температурасы +24°С булса, ул — ...

1. Лабрадор ярымутравы.
2. Флорида ярымутравы.
3. Юкатан ярымутравы.

5. Калифорния ярымутравы климатының күп өлешенә түбәндәге үзенчәлекләр хас: ел буена ТҺМ өстенлек итә, уртача $t_г = +16°С$, $t_ц = +24°С$, еллык явым-төшем күләме 100 мм дан 500 мм га кадәр, ел буена пассат җилләре исә. Бу — ...

1. Тропик чүлләр климаты.
2. Дымлы тропик климат.
3. Субтропик урта диңгез климаты.

6. Бу елга агымы буйлап 320 километрга Зур Каньон сузылган, каньон «диварлары» төрле яшьтәге һәм төстәге токымнардан тора. Ул елга — ...

1. Миссисипи.
2. Колумбия.
3. Колорадо.

7. Кайсы елга күбесенчә кар суларыннан туена?

1. Юкон елгасы.
2. Колорадо елгасы.
3. Рио-Гранде елгасы.

8. Уртача климатик пояста урнашкан бу табигый зонада күбрәк ылыслы агачлар (кара һәм ак чыршы, бизәмле ак чыршы, Америка карагае һәм нарат) өстенлек итә, алар вак яфраклы агач токымнары белән аралашкан. Көлсу туфраклар. Кара аю, Канада селәүчәне, Америка сусары, сасы сусар, поши, вапити боланы, бизоннар яшиләр. Бу табигый зона — ...

1. Тайга зонасы.
2. Катнаш урманнар зонасы.
3. Киң яфраклы урманнар зонасы.

9. Лабрадор ярымутравының күп өлешен кайсы табигый зона алып тора?

1. Тайга.
2. Катнаш урманнар.
3. Киң яфраклы урманнар.

10. Бу илнең исеме, индеецлар теленнән күчергәндә, «күбәләкләр күплеге» яки «балык байлыгы» дигән мәгънәне аңлата. Бу җирне ачкан испанлылар аны «Каты җир» дип йөрткәннәр. Илнең төп билгесе булып, материкны икегә бүлүче һәм ике океанны тоташтыручы канал тора. Бу ил — ...

1. Мексика.
2. Никарагуа.
3. Панама.

4 нче вариант

1. Атамага географик объектны тәңгәл китереп җавап бирегез:

Атама:	Географик объект:
1. Гудзон	А. ярымутравы.
2. Аляска	В. култыгы.
3. Ванкувер	Б. диңгезе.
4. Кариб	Г. утравы.

2. Аппалач таулары белән якынча бер вакытта (бертөрле җыерчыклану чорында) барлыкка килгән тауларны атагыз:

1. Зур Субүләр сырты.
2. Анд таулары.
3. Кордильер таулары.

3. Бу тигезлекләр Кордильер таулары итәгендә урнашкан. Бу — ...

1. Олы тигезлекләр.
2. Үзәк тигезлекләр.
3. Миссисипи түбәнлеге.

4. Әгәр бу территориядә уртача $t_г = -24°C$, $t_ц = +8°C$ булса, ул — ...

1. Лабрадор ярымутравы.
2. Флорида ярымутравы.
3. Юкатан ярымутравы.

5. Олы тигезлекнең төньяк өлеше климатына түбәндәге үзенчәлекләр хас: уртача коры ҺМ өстенлек итә, уртача $t_г = -16°C$, $t_ц = +24°C$, еллык явым-төшем күләме 250—500 мм, ел дәвамында явым-төшем күләме тигез бүленә, ә җәен максимум күзәтелә. Бу климат — ...

1. Субарктик.
2. Уртача континенталь.
3. Уртача диңгез климаты.

6. Төньяк Америка Олы күлләрен Атлантик океан белән тоташтыра торган елганың исемен атагыз:

1. Огайо елгасы.
2. Изге Лаврентий елгасы.
3. Гудзон елгасы.

7. Зур Бассейн чикләрендә мәйданы буенча иң зур күлнең исемен атагыз:

1. Зур Әсирләр күле.
2. Зур Аю күле.
3. Зур Тозлы күл.

8. Уртача климатик поясга урнашкан бу табигый зонага күптөрле ылыслы һәм яфраклы агач токымнары хас. Кәсле-көлсу, соры һәм көрән урман туфраклары. Монда енот, борындык, сасы сусар, вергиния боланы, соры төлке яшиләр. Бу — ...

1. Тайга зонасы.
2. Катнаш урманнар зонасы.
3. Киң яфраклы урманнар зонасы.

9. Канада арктик архипелагының төньяк өлешенә кайсы табигый зона хас?

1. Арктик чүлләр.
2. Тундра һәм урман тундрасы.
3. Тайга.

10. Бу илне Христофор Колумб Яңа Дөнья ярларына 4 нче сәяхәте вакытында 1502 елда ачкан. Ә илнең көнбатыш өлешендә яңа эраның II гасырында майя кабиләләре үзләренең бөек дәүләтләрен төзегәннәр, башкаласы — Копан шәһәре булган. Илнең хәзерге башкаласы — Тегусигальпа шәһәре. Бу ил — ...

1. Мексика.
2. Гондурас.
3. Никарагуа.

1 нче вариант

1. Атамага географик урынны тәңгәл китереп җавап бирегез:

Атама:	Географик урыны:
1. Челюскин борыны.	А. Материкның иң көнбатыш ноктасы.
2. Рок борыны.	Б. Материкның иң көнчыгыш ноктасы.
3. Дежнев борыны.	В. Материкның иң көньяк ноктасы.
4. Пиай борыны.	Г. Материкның иң төньяк ноктасы.

2. Кавказ таулары кайсы җыерчыклану чорында формалашкан?

1. Борынгы.
2. Урта.
3. Яңа.

3. Евразия материгы нигезенең күп өлешендә нинди литосфера плитасы ята?

1. Һинд-Австралия литосфера плитасы.
2. Евразия литосфера плитасы.
3. Тын океан литосфера плитасы.

4. Нинди климатик пояс Евразиядә иң аз мәйданны алып тора?

1. Уртача климатик пояс.
2. Тропик климатик пояс.
3. Экваториаль климатик пояс.

5. Охота диңгезе яр буе климатының күп өлешенә түбәндәге үзенчәлекләр хас: ел буена уртача ҺМ өстенлек итәләр (кыш көне — континенталь УҺМ, җәй көне

диңгез УһМ), уртача $t_г = -16... -8°C$, $t_и = +8... +16°C$, еллык явым-төшем күләме 250—1000 мм (кыш көне — min, җәй көне — max), сезонлы җилләрнең йогынтысы шактый сизелә: җәен — диңгездән материкка таба, ә кышын — материктан диңгезгә таба. Бу — ...

1. Уртача диңгез климаты.
2. Уртача континенталь климат.
3. Уртача муссонлы климат.

6. Евразия континентының иң тулы сулы елгасы — ...

1. Лена.
2. Тигр.
3. Ганг.

7. Бу елганың төп туену чыганагы — бозлар суы. Елганың исеме — ...

1. Идел.
2. Аму-Дәрья.
3. Висла.

8. Үзәк Азиядә урнашкан бу күчеп йөрүче күлнең урынын һәм табигатен бөек рус галиме Н. М. Пржевальский сурәтләгән. Бу — ...

1. Ыссык Күл.
2. Ладога күле.
3. Лобнор күле.

9. Көнбатыш һәм Көнчыгыш Европаның күп өлешен алып торган бу табигый зонага түбәндәге үзенчәлекләр хас: уртача континенталь климат, кәсле-көлсу һәм көрән туфраклар, яфраклы (бүк, имән, юкә, өрәңге) һәм ылыслы агачлар үсә. Кыргый хайваннар (кыргый үгез, кабан дуңгызы, кыр кәҗәсе, затлы болан, соры аю һәм башкалар) тыюлыкларда һәм милли паркларда сакланып калганнар. Бу табигый зона — ...

1. Тайга.
2. Катнаш һәм киң яфраклы урманнар зонасы.
3. Субтропик урманнар зонасы.

10. Бу ил — иң биек тауларда урнашкан илләрнең берсе. Илнең 85% территориясен Һималай сыртлары тармаклары алып тора, ә бер чигендә Джомолунгма тавы урнашкан. Бу кечкенә генә илдә биеклек пояслылыгы үзгәрү нәтиҗәсе буларак, тау итәгендә дымлы тропик урманнарны, өскә күтәрелгәч — Альп тау болыннарын, ә тау түбәсендә ташлар, кар һәм боз «патшалыгын» күрергә була. Бу ил — ...

1. Һиндстан.
2. Непал.
3. Бутан.

2 нче вариант

1. Атамага географик объектны тәңгәл китереп җавап бирегез:

Атама:	Географик объект:
1. Азов	А. култыгы.
2. Бенгалия	Б. бугазы.
3. Сүәеш	В. диңгезе.
4. Малакка	Г. каналы.

2. Урал таулары кайсы җыерчыклану чорында формалашкан?

1. Борынгы.
2. Урта.
3. Яңа.

3. Декан яссы таулыгы нигезендә нинди платформа урнашкан?

1. Көнчыгыш-Европа платформасы.
2. Кытай-Корея платформасы.
3. Һинд платформасы.

4. Нинди климатик пояс Евразиядә иң зур мәйданы алып тора?

1. Арктик.
2. Уртача.
3. Тропик.

5. Рече Азия ярымутравы климатына түбәндә күрсәтелгән үзенчәлекләр хас: кыш көне — уртача ҺМ, җәй көне — тропик ҺМ, уртача $t_г = 0°C$, $t_и = +24°C$, еллык явым-төшем күләме 250—2000 мм (кыш көне — max, җәй көне — min), кыш көне — дымлы көнбатыш җилләр, ә җәй көне җилсез вакыт яки коры җилләр өстенлек итә. Бу — ...

1. Субтропик уртача диңгез климаты.
2. Субтропик муссонлы климат.
3. Уртача муссонлы климат.

6. Евразиянең иң озын елгасы — ...

1. Обь. 2. Янцзы. 3. Меконг.

7. Бу елгада су ташу җәй көне була, чөнки елга бассейнында җәй көне көчле муссонлы яңгырлар ява. Ул елга — ...

1. Хуанхэ. 2. Днепр. 3. Рейн.

8. Бервакытта да боз белән капланмый торган күлне беренче булып П. П. Семенов-Тянь-Шанский тикшергән. Бу — ...

1. Ыссык Күл. 2. Ладога күле. 3. Лобнор күле.

9. Урта Азиянең күп өлеше урнашкан табигый зонага түбәндәге үзенчәлекләр хас: континенталь климат; соры ярымчүл, көлсу-соры чүл туфраклары, үсемлекләр (саксаул агачы, әрем, тозлак үсә ала) һәм хайваннар (еланнар — күзлекле елан, гөрзә, эфа еланы, җәйран, төлке, кимерүчеләр) дөньясы ярлы. Бу табигый зона — ...

1. Уртача поястагы ярымчүлләр һәм чүлләр зонасы.
2. Субтропик һәм каты яфраклы мәңге яшел урманнар һәм куаклыклар зонасы.
3. Саванналар һәм сирәк урманнар зонасы.

10. Илнең хәзерге исеме безнең эрага кадәр VII—VIII гасырларда аның территориясен гарәпләр яулап алгач барлыкка килгән. Табигате күптөрле. Төньякта — үтә алмаслык таулар, көньякта — сирәк кенә яшел оазисислар белән аралашкан ком чүлләре; төньяк-көнбатыштан

көньяк-көнчыгышка таба илне бик матур ике елга кисеп чыга, һәм бу ике елга арасында дөньяның иң уңдырышлы тигезлекләренең берсе урнашкан. Бу ил территориясендә Борынгы Вавилон патшалыгы урнашкан булган. Баш шәһәре — Багдад. Бу — ...

1. Сүрия. 2. Гыйрак. 3. Иран.

3 нче вариант

1. Атамага географик объектны тәңгәл китереп җавап бирегез.

Атама:	Географик объект:
1. Балкан	А. утраувы.
2. Фарсы	Б. бугазы.
3. Гибралтар	В. култыгы.
4. Калимантан	Г. ярымутравы.

2. Түбәндә саналган кайсы тау системалары Альп Һималай җыерчыклы тау поясы составына керми?

1. Пиреней таулары.
2. Тянь-Шань таулары.
3. Һималай таулары.

3. Дөньяда һәм Евразиядә иң биек тау түбәсе — ...

1. Монблан. 2. Белуха. 3. Джомолунгма.

4. Төньяк ярымшарның салкынлык полюсы кайда урнашкан?

1. Себер (Верхоянск шәһәре).
2. Себер (Оймякон шәһәре).
3. Месопотамия (Басра шәһәре).

5. Һиндстан ярымутравы климатының күп өлешенә түбәндәге үзенчәлекләр хас: кыш көне — тропик ҺМ, җәй көне — экваториаль ҺМ, уртача $t_г = +16°C$, $t_и = +24°C$, еллык явым-төшем күләме 500—3000 мм (кыш көне — min, җәй көне — max), климатына муссонлы җилләр зур йогынты ясый. Бу — ...

1. Тропик дымлы климат.
2. Субэкваториаль климат.
3. Экваториаль климат.

6. Европада иң озын елга — ...

1. Дунай. 2. Рейн. 3. Висла.

7. Кайсы елганың төп туену чыганагы — кар сулары.

1. Һинд елгасы.
2. Идел.
3. Меконг елгасы.

8. Дөньяда һәм Евразиядә мәйданы буенча иң зур күл — ...

1. Каспий диңгезе. 2. Арал диңгезе. 3. Ладога күле.

9. Бөек Кытай тигезлегенең зур өлеше урнашкан табигый зонага түбәндәге үзенчәлекләр хас: субтропик муссонлы климат, сары һәм кызыл дымлы урман туфраклары, мәңге яшел үсемлекләр (магнолия, камелия, камфаралы дәфнә агачы), халкы дөге, чәй, цитрус үсемлекләре үстерә, хайваннар дөньясы каплан, төрле маймыллар, еланнар һ. б. белән характерлана. Бу — ...

1. Катнаш һәм яфраклы урманнар зонасы.
2. Субтропик каты яфраклы мәңге яшел урманнар һәм куаклыклар зонасы.
3. Алмашынучан дымлы урманнар зонасы.

10. Бу дәүләт Төньяк Европа илләренә керә һәм аның исеме «төньяк юл» дип тәрҗемә ителә. Озынлыгы буенча Европа чит илләре арасында иң озыны. Бу ил табигатен текә ярлары коры җиргә эчкәре үк ярып кергән тар, ләкин тирән, зәңгәр сулы диңгез култыклары — гүзәл фьордлар бизи. Аларның иң озыны — Согне-фьорд 204 км га сузылган. Башкаласы — Осло шәһәре. Бу — ...

1. Финляндия.
2. Швеция.
3. Норвегия.

4 нче вариант

1. Атамага географик объектны тәңгәл китереп җавап бирегез:

Атама:	Географик объект:
1. Босфор	А. утравы.
2. Гарәбстан	Б. култык.
3. Сицилия	В. бугазы.
4. Ботник	Г. ярымутравы.

2. Түбәндә бирелгән территорияләрнең кайсы Тын океан җыерчыклы таулар поясына керми?

1. Камчатка ярымутравы.
2. Корея ярымутравы.
3. Филиппин утраулары.

3. Гарәбстан ярымутравы кайсы литосфера плитасының өлеше?

1. Һинд-Австралия.
2. Африка.
3. Евразия.

4. Евразиядә июль аенда иң югары һава температурасы кайда булырга мөмкин?

1. Малакка ярымутравында.
2. Һиндстан ярымутравында.
3. Гарәбстан ярымутравында.

5. Себер климатының зур өлешенә түбәндәге үзенчәлекләр хас: УҺМ өстенлек итәләр, уртача $t_г = -24°C, -32°, -48°C$, ә $t_и = +16°C$ (тәүлеклек һәм еллык температура амплитудаларына кискен алмашынучанлык хас). Уртача еллык явым-төшем күләме 100—500 мм (ел буенча таралышы бертигез диярлек, ә җәй көне чагыштырмача күбрәк), җилләре ешрак көнбатыштан исә. Бу — ...

1. Уртача континенталь климат.
2. Континенталь климат.
3. Муссонлы климат.

6. Эчке агышлы бассейнга керә торган иң озын елга — ...

1. Урал. 2. Идел. 3. Днепр.

7. Бу елганың төп туену чыганагы — яңгыр сулары. Елганың исеме — ...

1. Енисей.
2. Сыр-Дәрья.
3. Ганг.

8. Җир шарында һәм Евразиядә иң тирән күл — ...

1. Байкал күле.
2. Ыссык Күл.
3. Балхаш күле.

9. Көньяк Европаның зур өлеше урнашкан табигый зонага түбәндәге үзенчәлекләр хас: субтропик урта диңгез климаты, уңдырышлы көрән һәм соры көрән туфраклар, мәңге яшел үсемлекләр өстенлек итәләр (каен җиләге агачы, каты имән, мирт һ. б.); кыргый хайваннар (кыр кәҗәсе, бүре, тау кәҗәсе, кабан дуңгызы, байбак, тиен, сусар, куян) тыюлыкларда гына калган. Бу — ...

1. Катнаш һәм яфраклы урманнар зонасы.
2. Каты яфраклы мәңге яшел урманнар һәм куаклыклар зонасы.
3. Алмашынучан дымлы урманнар зонасы.

10. Бу илнең икенче исеме «Голландия», ул «куыш эчле, нигезсез, түбәнлек җире» рәвешендә тәрҗемә ителә һәм аның табигать үзенчәлекләрен чагылдыра. Дөрестән дә, Голландиянең 50% өлеше диңгез өслегеннән түбәнрәк урнашкан. Җирле халык, яр буе сазлыкларын («маршлар»ны) киптереп, уңдырышлы туфраклар («польдерлар») барлыкка китерә. Дәүләтнең башкаласы Амстердам шәһәре. Бу ил — ...

1. Нидерландия.
2. Франция.
3. Швейцария.

«ТАБИГЫЙ РЕКОРДЛАР»

«МАТЕРИКЛАР ҺӘМ ОКЕАННАР ГЕОГРАФИЯСЕ» КУРСЫ БУЕНЧА ЙОМГАКЛАУ ТЕСТЫ

1 нче вариант

1. Кайсы материк яр буйлары дүрт океан сулары белән юыла?

1. Евразия.	4. Көньяк Америка.
2. Африка.	5. Антарктида.
3. Төньяк Америка.	6. Австралия.

2. Кайсы материкның исеме, латин теленнән тәрҗемә иткәндә, «көньяк» дигәнне аңлата?

1. Евразия.	4. Көньяк Америка.
2. Африка.	5. Антарктида.
3. Төньяк Америка.	6. Австралия.

3. Рельеф формасының кайсы материкка туры килүен күрсәтеп җавап бирегез:

Рельеф формасы:	Материк:
1. Гвиана яссы таулыгы	А. Евразия.
2. Бэрд тигезлеге.	Б. Африка.
3. Үзәк түбәнлек.	В. Төньяк Америка.
4. Олы тигезлекләр.	Г. Көньяк Америка.
5. Месопотамия түбәнлеге.	Д. Антарктида.
6. Кап таулары.	Е. Австралия.

4. Җир шарында иң озын таулар кайсы материкта урнашкан?

1. Евразия.	4. Көньяк Америка.
2. Африка.	5. Антарктида.
3. Төньяк Америка.	6. Австралия.

5. Җир шарында иң коры материк — ...

1. Евразия.	4. Көньяк Америка.
2. Африка.	5. Антарктида.
3. Төньяк Америка.	6. Австралия.

6. Җир шарында иң көчле җилләр кайсы материкта исәләр?

1. Евразия.	4. Көньяк Америка.
2. Африка.	5. Антарктида.
3. Төньяк Америка.	6. Австралия.

7. Елганың исеменә аның материгын тәңгәл китереп җавап бирегез:

Елганың исеме:	Материк:
1. Замбези.	А. Евразия.
2. Колорадо.	Б. Африка.
3. Дарлинг.	В. Төньяк Америка.
4. Бу материкта елгалар юк.	Г. Көньяк Америка.
5. Һинд.	Д. Антарктида.
6. Парана.	Е. Австралия.

8. Җир шарында иң тирән күл кайсы материкта урнашкан?

1. Евразия.	4. Көньяк Америка.
2. Африка.	5. Антарктида.
3. Төньяк Америка.	6. Австралия.

9. Дөньяда иң биек агачның туган иле булган материк — ул...

1. Евразия.	4. Көньяк Америка.
2. Африка.	5. Антарктида.
3. Төньяк Америка.	6. Австралия.

10. Бу материкта бик күп рекордсмен хайваннар яши: иң озын елан — анаконда, иң зур төче су балыгы — арапайма, иң зур кимерүче — су дуңгызы — капибара, җир шарында иң ерткыч балык — пиранья һ. б. Бу материк — ...

1. Евразия.	4. Көньяк Америка.
2. Африка.	5. Антарктида.
3. Төньяк Америка.	6. Австралия.

11. Бу материкның халкы күп гасырлар буе коллар чыганагы булган. Бу материк — ...

1. Евразия.
2. Африка.
3. Төньяк Америка.
4. Көньяк Америка.
5. Антарктида.
6. Австралия.

12. Түбәндәге илләргә тиешле материгын туры китереп җавап бирегез:

Илнең исеме:	Материк:
1. Мозамбик.	А. Евразия.
2. Боливия.	Б. Африка.
3. Бу материкта илләр юк.	В. Төньяк Америка.
4. Һиндстан.	Г. Көньяк Америка.
5. Австралия Союзы.	Д. Антарктида.
6. Мексика.	Е. Австралия.

13. Кайсы океан мәйданы буенча дөньяда икенче урынны алып тора?

1. Тын океан.
2. Атлантик океан.
3. Һинд океаны.
4. Төньяк Боз океаны.

14. Иң тирән океан — ...

1. Тын океан.
2. Атлантик океан.
3. Һинд океаны.
4. Төньяк Боз океаны.

15. Бу океан дүрт материкның ярларын юа. Ул — ...

1. Тын океан.
2. Атлантик океан.
3. Һинд океаны.
4. Төньяк Боз океаны.

16. Иң салкын океан — ...

1. Тын океан.
2. Атлантик океан.
3. Һинд океаны.
4. Төньяк Боз океаны.

2 нче вариант

1. Җир шарында бу материкны гына барлык меридианнар да кисеп чыга. Бу материк — ...

1. Евразия.
2. Африка.
3. Төньяк Америка.
4. Көньяк Америка.
5. Антарктида.
6. Австралия.

2. Җир шарында мәйданы буенча иң зур ярымутрау кайсы материкның өлеше?

1. Евразия.
2. Африка.
3. Төньяк Америка.
4. Көньяк Америка.
5. Антарктида.
6. Австралия.

3. Рельеф формасына тиешле материгын туры китереп җавап бирегез:

Рельеф формасы:	Материк:
1. Зур Субүләр сырт.	А. Евразия.
2. Аппалач таулары.	Б. Африка.
3. Анд таулары.	В. Төньяк Америка.
4. Трансантарктик таулары.	Г. Көньяк Америка.
5. Альп таулары.	Д. Антарктида.
6. Дракон таулары.	Е. Австралия.

4. Җир шарында иң биек материк — ...

1. Евразия.
2. Африка.
3. Төньяк Америка.
4. Көньяк Америка.
5. Антарктида.
6. Австралия.

5. Җир шарында иң эссе материк — ...

1. Евразия.
2. Африка.
3. Төньяк Америка.
4. Көньяк Америка.
5. Антарктида.
6. Австралия.

6. Җир шарында иң дымлы урын кайсы материкта урнашкан?

1. Евразия.
2. Африка.
3. Төньяк Америка.
4. Көньяк Америка.
5. Антарктида.
6. Австралия.

7. Елганың исеменә тиешле материгын тәңгәл китереп җавап бирегез:

Елганың исеме:	Материк:
1. Ориноко.	А. Евразия.
2. Муррей.	Б. Африка.
3. Хуанхэ.	В. Төньяк Америка.
4. Юкон.	Г. Көньяк Америка.
5. Лимпопо.	Д. Антарктида.
6. Елгаларсыз материк.	Е. Австралия.

8. Җир шарында иң биек тау күле кайсы материкта урнашкан?

1. Евразия.
2. Африка.
3. Төньяк Америка.
4. Көньяк Америка.
5. Антарктида.
6. Австралия.

9. Бу материкта гризли аюы, скунс, акбашлы бөркет, бизон, сарык-үгез, койот, кыр эте кебек хайваннар яшиләр. Шулай ук мондагы бердәнбер сумкалы хайван опосум очрый. Бу материк — ...

1. Евразия.
2. Африка.
3. Төньяк Америка.
4. Көньяк Америка.
5. Антарктида.
6. Австралия.

10. Мәйданы буенча иң зур дымлы экваториаль урманнар массивы кайсы материкта урнашкан?

1. Евразия.
2. Африка.
3. Төньяк Америка.
4. Көньяк Америка.
5. Антарктида.
6. Австралия.

11. Җир шарында кеше иң аз яши торган материк — ...

1. Евразия.
2. Африка.
3. Төньяк Америка.
4. Көньяк Америка.
5. Антарктида.
6. Австралия.

12. Илләрнең исеменә тиешле материгын күрсәтеп, дөрес җавап бирегез:

Илнең исеме:	Материк:
1. АКШ.	А. Евразия.
2. Австралия Союзы.	Б. Африка.
3. Венесуэла.	В. Төньяк Америка.
4. Илләрсез материк.	Г. Көньяк Америка.
5. Нигерия.	Д. Антарктида.
6. Греция.	Е. Австралия.

13. Иң җылы океан — ...

1. Тын океан.
2. Атлантик океан.
3. Һинд океаны.
4. Төньяк Боз океаны.

14. Мәйданы буенча иң кечкенә океан — ...

1. Тын океан.
2. Атлантик океан.
3. Һинд океаны.
4. Төньяк Боз океаны.

15. Австралиядән кала биш материкның да ярларын кайсы океан сулары юа?

1. Тын океан.
2. Атлантик океан.
3. Һинд океаны.
4. Төньяк Боз океаны.

16. Кайсы океанның зуррак өлеше көньяк ярымшарда урнашкан?

1. Тын океан.
2. Атлантик океан.
3. Һинд океаны.
4. Төньяк Боз океаны.

3 нче вариант

1. Кайсы материкның барлык нокталары да көньяк киңлектә һәм көнчыгыш озынлыкта ята?

1. Евразия.	4. Көньяк Америка.
2. Африка.	5. Антарктида.
3. Төньяк Америка.	6. Австралия.

2. Кайсы материк ике дөнья кисәгенә бүленә?

1. Евразия.	4. Көньяк Америка.
2. Африка.	5. Антарктида.
3. Төньяк Америка.	6. Австралия.

3. Вулканның исеменә материгын туры китереп җавап бирегез:

Вулканның исеме:	Материк:
1. Сан-Педро.	А. Евразия.
2. Везувий.	Б. Африка.
3. Эребус.	В. Төньяк Америка.
4. Ата торган вулканнар юк.	Г. Көньяк Америка.
5. Камерун.	Д. Антарктида.
6. Орисаба.	Е. Австралия.

4. Җир шарындагы ата торган вулканнарның иң биеге кайсы материкта урнашкан?

1. Евразия.	4. Көньяк Америка.
2. Африка.	5. Антарктида.
3. Төньяк Америка.	6. Австралия.

5. Бу материкта экваториаль климатик поястан башка климатик пояслар кабатланалар. Бу материк — ...

1. Евразия.	4. Көньяк Америка.
2. Африка.	5. Антарктида.
3. Төньяк Америка.	6. Австралия.

6. Җир шарының суыклык полюсы кайсы материкта урнашкан?

1. Евразия.
2. Африка.
3. Төньяк Америка.
4. Көньяк Америка.
5. Антарктида.
6. Австралия.

7. Җир шарында иң озын елга кайсы материкта ага?

1. Евразия.
2. Африка.
3. Төньяк Америка.
4. Көньяк Америка.
5. Антарктида.
6. Австралия.

8. Күлнең исеменә материгын туры китереп җавап бирегез:

Күлнең исеме:	Материк:
1. Эйр.	А. Евразия.
2. Гурон.	Б. Африка.
3. Маракайбо	В. Төньяк Америка
4. Ыссык Күл.	Г. Көньяк Америка.
5. Ньяса.	Д. Антарктида.
6. Материкта күлләр юк.	Е. Австралия.

9. Бу материкның хайваннар дөньясы планетада иң үзенчәлекле. Бу материкта гына 150 төргә якын сумкалы хайваннар, иң гади төзелешле, йомырка салучы имезүчеләр — ехидна һәм үрдәкборынны очратырга була. Бу материк — ...

1. Евразия.
2. Африка.
3. Төньяк Америка.
4. Көньяк Америка.
5. Антарктида.
6. Австралия.

10. Бу материкта яшәүче иң үзенчәлекле кошларның берсе — очмый торган кош — пингвин. Бу материк — ...

1. Евразия.
2. Африка.
3. Төньяк Америка.
4. Көньяк Америка.
5. Антарктида.
6. Австралия.

11. Бу материкта дөнья халкының $^3/_4$ өлеше яши. Бу материк — ...

1. Евразия.
2. Африка.
3. Төньяк Америка.
4. Көньяк Америка.
5. Антарктида.
6. Австралия.

12. Илнең исеменә материгын туры китереп җавап бирегез:

Илнең исеме:	Материк:
1. Австралия Союзы.	А. Евразия.
2. Гватемала.	Б. Африка.
3. Танзания.	В. Төньяк Америка.
4. Илләрсез.	Г. Көньяк Америка.
5. Германия.	Д. Антарктида.
6. Бразилия.	Е. Австралия.

13. Мәйданы буенча иң зур океан — ...

1. Тын океан.
2. Атлантик океан.
3. Һинд океаны.
4. Төньяк Боз океаны.

14. Иң тозлы диңгез (42‰) кайсы океан чикләрендә урнашкан?

1. Тын океан.
2. Атлантик океан.
3. Һинд океаны.
4. Төньяк Боз океаны.

15. Кайсы океан тулысынча төньяк ярымшарда урнашкан?

1. Тын океан.
2. Атлантик океан.
3. Һинд океаны.
4. Төньяк Боз океаны.

16. «Ярлары юк» дигән диңгез кайсы океан чикләрендә урнашкан?

1. Тын океан.
2. Атлантик океан.
3. Һинд океаны.
4. Төньяк Боз океаны.

4 нче вариант

1. Кайсы материкның барлык нокталары төньяк киңлектә һәм көнбатыш озынлыкта ята?

1. Евразия. 4. Көньяк Америка.
2. Африка. 5. Антарктида.
3. Төньяк Америка. 6. Австралия.

2. Җир шарында мәйданы буенча иң кечкенә материк — ...

1. Евразия. 4. Көньяк Америка.
2. Африка. 5. Антарктида.
3. Төньяк Америка. 6. Австралия.

3. Иң биек тау түбәсе кайсы материкка туры килүен күрсәтеп җавап бирегез:

Иң биек тау түбәсе:	Материк:
1. Мак-Кинли тавы.	А. Евразия.
2. Косцюшко тавы.	Б. Африка.
3. Джомолунгма тавы.	В. Төньяк Америка.
4. Винсон тау массивы.	Г. Көньяк Америка.
5. Килиманджаро вулканы.	Д. Антарктида.
6. Аконкагуа тавы.	Е. Австралия.

4. Елга эшчәнлеге нәтиҗәсендә барлыкка килгән иң тирән тарлавыкларның берсе «Зур каньон» дип атала. Җирле халык бу гаҗәеп табигый күренешне «дөньяның сигезенче могҗизасы» дип йөртә. Бу «Зур Каньон» кайсы материкта урнашкан?

1. Евразия. 4. Көньяк Америка.
2. Африка. 5. Антарктида.
3. Төньяк Америка. 6. Австралия.

5. Җир шарында иң дымлы материк — ул...

1. Евразия. 4. Көньяк Америка.
2. Африка. 5. Антарктида.
3. Төньяк Америка. 6. Австралия.

6. Бер ярымшарның барлык климатик поясларында да урнашкан материк — ...

1. Евразия.
2. Африка.
3. Төньяк Америка.
4. Көньяк Америка.
5. Антарктида.
6. Австралия.

7. Кайсы материкта су үзенең гадәти (сыек) хәлендә очрамый?

1. Евразия.
2. Африка.
3. Төньяк Америка.
4. Көньяк Америка.
5. Антарктида.
6. Австралия.

8. Күлнең исеменә материгын туры китереп җавап бирегез:

Күлнең исеме:	Материк:
1. Танганьика.	А. Евразия.
2. Онтарио.	Б. Африка.
3. Торренс.	В. Төньяк Америка.
4. Поопо.	Г. Көньяк Америка.
5. Ладога.	Д. Антарктида.
6. Бу материкта күлләр юк.	Е. Австралия.

9. Җир шарында мәйданы буенча иң зур күл кайсы материкта урнашкан?

1. Евразия.
2. Африка.
3. Төньяк Америка.
4. Көньяк Америка.
5. Антарктида.
6. Австралия.

10. Кайсы материкта барлык табигый географик зоналар да урнашкан дип әйтергә була?

1. Евразия.
2. Африка.
3. Төньяк Америка.
4. Көньяк Америка.
5. Антарктида.
6. Австралия.

11. Бу материкта даими рәвештә яшәүче халык юк. Бу материк — ...

1. Евразия.
2. Африка.
3. Төньяк Америка.
4. Көньяк Америка.
5. Антарктида.
6. Австралия.

12. Илнең исеменә материгын туры китереп җавап бирегез:

Илнең исеме:
1. Ливия.
2. Илләрсез материк.
3. Австралия Союзы.
4. Канада.
5. Франция.
6. Аргентина.

Материк:
А. Евразия.
Б. Африка.
В. Төньяк Америка.
Г. Көньяк Америка.
Д. Антарктида.
Е. Австралия.

13. Кайсы океан төбенең $^{1}/_{3}$ өлешеннән артыграк мәйданын киң шельф алып тора?

1. Тын океан.
2. Атлантик океан.
3. Һинд океаны.
4. Төньяк Боз океаны.

14. Илнең исеме белән аның ярларын юа торган океанның исеме бертөрле. Бу океан — ...

1. Тын океан.
2. Атлантик океан.
3. Һинд океаны.
4. Төньяк Боз океаны.

15. Африкадан кала барлык материкларның да ярларын кайсы океан сулары юа?

1. Тын океан.
2. Атлантик океан.
3. Һинд океаны.
4. Төньяк Боз океаны.

16. Иң сай сулы диңгез (уртача тирәнлеге 7—8 м, иң тирән урыны 15 м) кайсы океан чикләрендә урнашкан?

1. Тын океан.
2. Атлантик океан.
3. Һинд океаны.
4. Төньяк Боз океаны.

5 нче вариант

1. Җир шарында мәйданы буенча иң зур материк — ...

1. Евразия.
2. Африка.
3. Төньяк Америка.
4. Көньяк Америка.
5. Антарктида.
6. Австралия.

2. Башка материклар белән чагыштырганда, кайсы материк иң соңыннан ачылган?

1. Евразия.
2. Африка.
3. Төньяк Америка.
4. Көньяк Америка.
5. Антарктида.
6. Австралия.

3. Җир шарында иң озын Флинт-Мамонт мәгарәсе кайсы материкта урнашкан?

1. Евразия.
2. Африка.
3. Төньяк Америка.
4. Көньяк Америка.
5. Антарктида.
6. Австралия.

4. Җир шарында мәйданы буенча иң зур түбәнлек кайсы материкта урнашкан?

1. Евразия.
2. Африка.
3. Төньяк Америка.
4. Көньяк Америка.
5. Антарктида.
6. Австралия.

5. Кайсы материк бары ике климатик пояста гына урнашкан?

1. Евразия.
2. Африка.
3. Төньяк Америка.
4. Көньяк Америка.
5. Антарктида.
6. Австралия.

6. Җир шарының эсселек полюсы кайсы материкта урнашкан?

1. Евразия.
2. Африка.
3. Төньяк Америка.
4. Көньяк Америка
5. Антарктида.
6. Австралия.

7. Шарлавык исеменә материгын туры китереп җавап бирегез:

Шарлавык исеме:	Материк:
1. Игуасу.	А. Евразия.
2. Ниагара.	Б. Африка.
3. Виктория.	В. Төньяк Америка.
4. Шарлавыкларсыз материк.	Г. Көньяк Америка.
5. Сатерленд.	Д. Антарктида.
6. Больбе.	Е. Австралия.

8. Кайсы материкта иң тулы сулы елга бассейны урнашкан?

1. Евразия.
2. Африка.
3. Төньяк Америка.
4. Көньяк Америка.
5. Антарктида.
6. Австралия.

9. Хәзерге көндә коры җирдә яши торган имезүче зур хайваннарның авырлыгы 7 тоннага җитә. Бу хайваннар кайсы материкта яши?

1. Евразия.
2. Африка.
3. Төньяк Америка.
4. Көньяк Америкада.
5. Антарктида.
6. Австралия.

10. Чүл исеменә материгын туры китереп җавап бирегез.

Чүл исеме:	Материк:
1. Тар.	А. Евразия.
2. Үлем Үзәне.	Б. Африка.
3. Намиб.	В. Төньяк Америка.
4. Зур Комлы.	Г. Көньяк Америка.
5. Тропик чүлләрсез материк.	Д. Австралия.
6. Атакама.	Е. Антарктида.

11. Халык саны буенча иң зур ил кайсы материкта урнашкан?

1. Евразия.
2. Африка.
3. Төньяк Америка.
4. Көньяк Америка.
5. Антарктида.
6. Австралия.

12. Илнең исеменә материгын туры китереп җавап бирегез:

Илнең исеме:	Материк:
1. Уругвай.	А. Евразия.
2. Никарагуа.	Б. Африка.
3. Австралия Союзы.	В. Төньяк Америка.
4. Илләрсез материк.	Г. Көньяк Америка.
5. Алжир.	Д. Антарктида.
6. Иран.	Е. Австралия.

13. Кайсы океанда иң көчле су күтәрелешен (+18 м) күрергә мөмкин?

1. Тын океан.
2. Атлантик океан.
3. Һинд океаны.
4. Төньяк Боз океаны.

14. Бу океанга Ф. Магеллан биргән исем аның табигый-климатик үзенчәлекләренә туры килми. Бу океан — ...

1. Тын океан.
2. Атлантик океан.
3. Һинд океаны.
4. Төньяк Боз океаны.

15. Калган океаннар белән чагыштырганда, кайсы океан суларының уртача тозлылыгы иң аз?

1. Тын океан.
2. Атлантик океан.
3. Һинд океаны.
4. Төньяк Боз океаны.

16. Мәйданы буенча дөньяда өченче урынны алып торучы океан — ...

1. Тын океан.
2. Атлантик океан.
3. Һинд океаны.
4. Төньяк Боз океаны.

ГЕОГРАФИК НОМЕНКЛАТУРА

Контурлы карталарда географик объектларның урынын шартлы билгеләр белән күрсәтегез.

ОКЕАННАР

1 нче вариант

Беринг диңгезе
Иония диңгезе
Баффин диңгезе
Аден култыгы
Басс бугазы
Девис бугазы
Гавай утраулары
Исландия утравы
Франц-Иосиф Җире
Элсмир утравы
Тайвань утравы
Зонд улаксыман упкыны

2 нче вариант

Көнчыгыш Кытай диңгезе
Эгей диңгезе
Бофорт диңгезе
Мозамбик бугазы
Кук бугазы
Гибралтар бугазы
Мексика култыгы
Алеут утраулары
Ирландия утравы
Төньяк Җир архипелагы
Шри-Ланка утравы
Мариан улаксыман упкыны

3 нче вариант

Филиппин диңгезе
Кара диңгез
Баренц диңгезе
Карпентария култыгы
Магеллан бугазы
Дания бугазы
Ботник култыгы
Курил утраулары
Мадейра утраулары
Девон утравы
Кергелен архипелагы
Алеут улаксыман упкыны

4 нче вариант

Тасмания диңгезе
Төньяк диңгез
Ак диңгез
Фарсы култыгы
Малакка бугазы
Босфор бугазы
Гвинея култыгы
Мариан утраулары
Бөек Британия утравы
Яңа Себер утраулары
Яңа Зеландия утраулары
Курил-Камчатка
улаксыман упкыны

5 нче вариант

Беллинсгаузен диңгезе
Кариб диңгезе
Көнчыгыш Себер диңгезе
Зур Австралия култыгы
Беринг бугазы
Суэеш каналы
Санников бугазы
Япон утраулары
Ньюфаундленд утравы
Яңа Җир архипелагы
Мальдив утраулары
Филиппин улаксыман
упкыны

6 нчы вариант

Фиджи диңгезе
Мәрмәр диңгез
Лаптевлар диңгезе
Бенгалия култыгы
Панама каналы
Ла-Манш бугазы
Маточкин Шар бугазы
Калимантан утравы
Азор утраулары
Врангель утравы
Сейшел утраулары
Чили улаксыман упкыны

7 нче вариант

Охота диңгезе
Урта диңгез
Арафур диңгезе
Амундсен култыгы
Торрес бугазы
Па-де-Кале бугазы
Бискайя култыгы
Пасха утравы
Зур Антил утраулары
Виктория утравы
Шпицберген архипелагы
Перу улаксыман упкыны

8 нче вариант

Мәрҗән диңгезе
Адриатик диңгез
Тимор диңгезе
Норвегия диңгезе
Дрейк бугазы
Гудзон култыгы
Мак-Клур бугазы
Сахалин утравы
Яшел Борын утраулары
Парри архипелагы
Маскарен утраулары
Көньяк Георгий утравы

9 нчы вариант

Япон диңгезе
Тиррен диңгезе
Дейвис диңгезе
Бутия култыгы
Зонд бугазы
Дарданелл бугазы
Кара Капкасы бугазы
Филиппин утраулары
Кече Антил утраулары
Гренландия утравы
Тасмания утравы
Яңа Гебрид утраулары

10 нчы вариант

Көньяк Кытай диңгезе
Уэдделл диңгезе
Гарәп диңгезе
Куин-Мод култыгы
Аляска култыгы
Каттегат бугазы
Мак-Клур бугазы
Кече Зонд утраулары
Багама утраулары
Ян-Майен утравы
Мадагаскар утравы
Соломон утраулары

11 нче вариант

Сары диңгез
Чукот диңгезе
Содружества диңгезе
Каримата бугазы
Фин култыгы
Ланкастер бугазы
Яңа Гвинея утравы
Бермуд утраулары
Баффин Җире утравы
Фолкленд утраулары
Маршалл утраулары
Пуэрто-Рико
улаксыман упкыны

12 нче вариант

Росса диңгезе
Кызыл диңгез
Кара диңгезе
Сиам култыгы
Скагеррак бугазы
Гудзон бугазы
Сулавеси утравы
Утлы Җир утравы
Банкс утравы
Көньяк Оркней утраулары
Лайн утраулары
Көньяк-Сандвич улаксыман упкыны

АФРИКА

1 нче вариант

Альмади борыны
Кызыл диңгез
Комор утраулары
Атлас таулары
Килиманджаро вулканы
Зәңгәр Нил елгасы
Сенегал елгасы
Ньяса күле
Сахара чүле

2 нче вариант

Рас-Энгел борыны
Мозамбик бугазы
Канар утраулары
Кап таулары
Кения тавы
Оранжевая елгасы
Убанги елгасы
Виктория шарлавыгы
Калахари

3 нче вариант

Добрая Надежда борыны
Гибралтар бугазы
Мадагаскар утравы
Көнчыгыш Африка яссы таулыгы
Тубкаль тавы
Нил елгасы
Чад күле
Ливингстон шарлавыклары
Намиб чүле

4 нче вариант

Гвинея култыгы
Урта диңгез
Занзибар утравы
Эфиопия таулыгы
Камерун вулканы
Конго елгасы
Виктория күле
Стенли шарлавыгы
Ливия чүле

5 нче вариант

Энә борыны
Аден култыгы
Сан-Томе утравы
Дракон таулары
Маргерита пигы
Лимпопо елгасы
Танганьика күле
Сомали ярымутравы
Нигер елгасы

6 нчы вариант

Рас-Хафун борыны
Баб-эль-Мандеб бугазы
Мадейра утраулары
Рувензори таулары
Замбези елгасы
Касаи елгасы
Кагера елгасы
Тана күле
Сүәеш каналы

АВСТРАЛИЯ

1 нче вариант

Йорк борыны
Фиджи диңгезе
Тасмания утравы
Соломон утраулары
Кук бугазы
Карпентария култыгы
Зур Субүләр сырты
Эйр күле
Зур Комлы чүл

2 нче вариант

Стип-Пойнт борыны
Тасман диңгезе
Яңа Гвинея утравы
Яңа Гебрид утраулары
Басс бугазы
Географ култыгы
Кейп-Йорк ярымутравы
Дарлинг елгасы
Канберра шәһәре

3 нче вариант

Көньяк-Көнчыгыш борыны
Мәрҗән диңгезе
Тимор диңгезе
Яңа Зеландия утравы
Торрес бугазы
Арнемленд ярымутравы
Косцюшко тавы
Муррей елгасы
Мельбурн шәһәре

4 нче вариант

Байрон борыны
Арафур диңгезе
Көньяк борыны
Яңа Каледония утравы
Зур Австралия култыгы
Зур Барьер рифы
Үзәк түбәнлек
Купер-Крик елгасы
Зур Виктория чүле

КӨНЬЯК АМЕРИКА

1 нче вариант

Фроуэрд борыны
Галапагос утраулары
Кариб диңгезе
Анд таулары
Бандейра тавы
Ориноко елгасы
Укаяли елгасы
Ориноко түбәнлеге
Кече Антил утраулары

2 нче вариант

Гальинас борыны
Утлы Җир утравы
Байя-Гранде култыгы
Гвиана яссы таулыгы
Котопахи вулканы
Парана елгасы
Мадейра елгасы
Атакама чүле
Игуасу шарлавыгы

3 нче вариант

Париньяс борыны
Тринидад утравы
Магеллан бугазы
Амазонка түбәнлеге
Руис вулканы
Уругвай елгасы
Риу-Негру елгасы
Патагония
Анхель шарлавыгы

4 нче вариант

Горн борыны
Фолкленд утраулары
Дрейк бугазы
Бразилия яссы таулыгы
Рорайма тавы
Мараньон елгасы
Сан-Франсску елгасы
Ла-Плата култыгы
Титикака күле

5 нче вариант

Кабу-Бранку борыны
Зур Антил утраулары
Панама каналы
Ла-Плата түбәнлеге
Сан-Педро вулканы
Амазонка елгасы
Парагвай елгасы
Аконкагуа тавы
Маракайбо күле

АНТАРКТИДА

1 нче вариант

Уэдделл диңгезе
Беллинсгаузен диңгезе
Көньяк Оркней утраулары
Антарктика ярымутравы
Дрейк бугазы
Винсон тау массивы
Поляр плато
Бэрд тигезлеге
«Молодежная» станциясе
«Восток» станциясе

2 нче вариант

Росс диңгезе
Амундсен диңгезе
Көньяк Шетлендия утраулары
Петр I утравы
Эребус вулканы
Совет платосы
Трансантарктика таулары
«Мирный» станциясе
«Полюс недоступности» станциясе
«Русская» станциясе

ТӨНЬЯК АМЕРИКА

1 нче вариант

Барроу борыны
Гудзон култыгы
Куба утравы
Калифорния ярымутравы
Яр буе сырты
Огайо елгасы
Югары күл
Зур Тозлы күл

2 нче вариант

Принц Уэльский борыны
Мексика култыгы
Гренландия утравы
Аляска ярымутравы
Аппалачи таулары
Миссури елгасы
Онтарио күле
Виннипег күле

3 нче вариант

Сент-Чарльз борыны
Флорида бугазы
Гаити утравы
Юкатан ярымутравы
Мак-Кинли тавы
Изге Лаврентий елгасы
Эри күле
Үлем Үзәне

4 нче вариант

Марьято борыны
Шелихов бугазы
Ванкувер утравы
Лабрадор ярымутравы
Кыялы таулар
Миссисипи елгасы
Гурон күле
Орисаба вулканы

5 нче вариант

Беринг бугазы
Ньюфаундленд утравы
Флорида ярымутравы
Каскадлы таулар
Маккензи елгасы
Мичиган күле
Вельяминов вулканы
Барроу борыны

6 нчы вариант

Панама каналы
Ямайка утравы
Прибылов утраулары
Кордильер таулары
Колорадо елгасы
Атабаска күле
Ниагара шарлавыгы
Принц Уэльский борыны

7 нче вариант

Саргасс диңгезе
Канада Арктик архипелагы
Бермуд утраулары
Зур Бассейн
Колумбия елгасы
Зур Әсирләр күле
Кариб диңгезе
Сент-Чарльз борыны

8 нче вариант

Калифорния култыгы
Алеут утраулары
Баһама утраулары
Митчелл тавы
Юкон елгасы
Зур Аю күле
Беринг диңгезе
Марьятто борыны

ЕВРАЗИЯ

1 нче вариант

Нордкин борыны
Гарәп диңгезе
Охота диңгезе
Бискайя култыгы
Беринг бугазы
Калимантан утравы
Исландия утравы
Скандинавия ярымутравы
Урал таулары
Джомолунгма тавы
Рус калкулыгы
Рейн елгасы
Аму-Дәрья елгасы
Балхаш күле

2 нче вариант

Пиай борыны
Беринг диңгезе
Мәрмәр диңгезе
Фин култыгы
Кара Капкасы бугазы
Сахалин утравы
Филиппин утраулары
Камчатка ярымутравы
Альп таулары
Эльбрус тавы
Урта Себер яссы таулыгы
Висла елгасы
Хуанхэ елгасы
Ыссык Күл

3 нче вариант

Рок борыны
Кара диңгезе
Япон диңгезе
Бенгалия култыгы
Баб-эль-Мандеб бугазы
Төньяк Җир архипелагы
Ирландия утравы
Кече Азия ярымутравы
Пиреней таулары
Коммунизм пигы
Көнчыгыш Европа тигезлеге
Идел елгасы
Меконг елгасы
Байкал күле

4 нче вариант

Дежнев борыны
Төньяк диңгезе
Баренц диңгезе
Фарсы култыгы
Босфор бугазы
Франц-Иосиф
Җире архипелагы
Кипр утравы
Таймыр ярымутравы
Җиңү пигы
Көнбатыш Себер тигезлеге
Урал елгасы
Амур елгасы
Каспий диңгезе

5 нче вариант

Челюскин борыны
Эгей диңгезе
Чукот диңгезе
Ботник култыгы
Гибралтар бугазы
Бөек Британия утравы
Крит утравы
Кола ярымутравы
Тянь-Шань таулары
Монблан тавы
Зур Кытай тигезлеге
Сена елгасы
Енисей елгасы
Арал диңгезе

6 нчы вариант

Көньяк Кытай диңгезе
Урта диңгез
Ла-Манш бугазы
Шри-Ланка утравы
Яңа Җир архипелагы
Ключи Сопкасы вулканы
Гарәбстан ярымутравы
Памир таулыгы
Саян таулары
Месопотамия түбәнлеге
Одра елгасы
Лена елгасы
Ладога күле
Нордкин борыны

7 нче вариант

Балтыйк диңгезе
Кара диңгез
Малакка бугазы
Ява утравы
Сардиния утравы
Һиндстан ярымутравы
Везувий вулканы
Скандинавия таулары
Һиндекуш ярымутравы
Каспий буе түбәнлеге
Днепр елгасы
Евфрат елгасы
Онега күле
Пиай борыны

8 нче вариант

Көнчыгыш Кытай диңгезе
Азов диңгезе
Дарданелл бугазы
Суматра утравы
Курил утраулары
Этна вулканы
Корея ярымутравы
Һималай таулары
Белуха тавы
Туран түбәнлеге
Дунай елгасы
Обь елгасы
Һинд елгасы
Рок борыны

9 нчы вариант

Кызыл диңгез
Лаптевлар диңгезе
Сүәеш каналы
Сулавеси утравы
Япон утрауларыры
Пиреней ярымутравы
Кракатау вулканы
Карпат таулары
Кунь-Лунь таулары
Һинд-Ганг түбәнлеге
Тигр елгасы
Янцзы елгасы
Үле диңгез
Дежнев борыны

10 нчы вариант

Сары диңгез
Норвегия диңгезе
Яңа Себер утраулары
Шпицберген утравы
Корсика утравы
Чукот ярымутравы
Демавенд вулканы
Алтай таулары
Декан яссы таулыгы
Иран таулыгы
Ганг елгасы
Сыр-Дәрья елгасы
Лобнор күле
Челюскин борыны

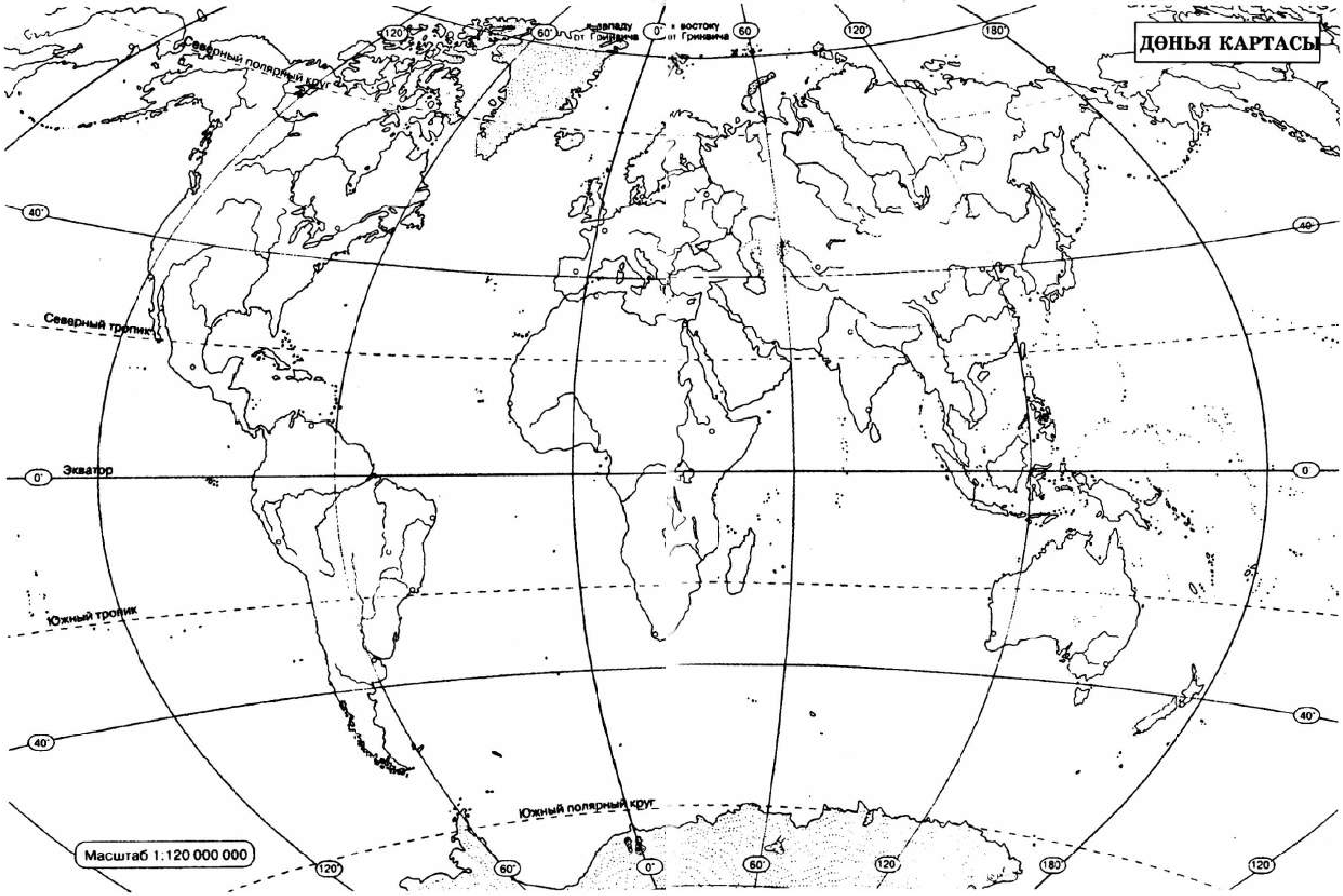

Шартлы билгеләр:

АВСТРАЛИЯ

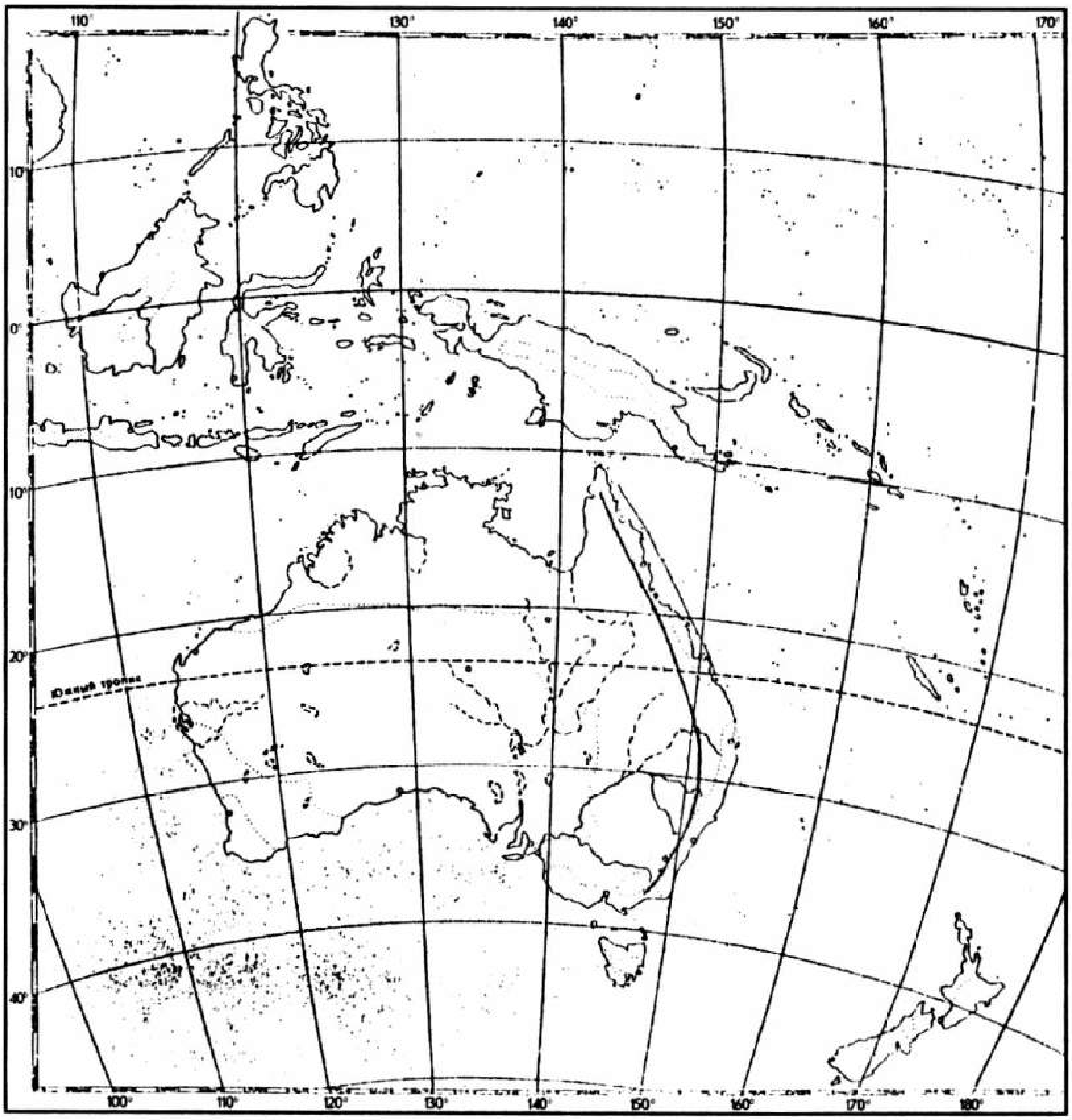

Шартлы билгеләр:

АНТАРКТИДА

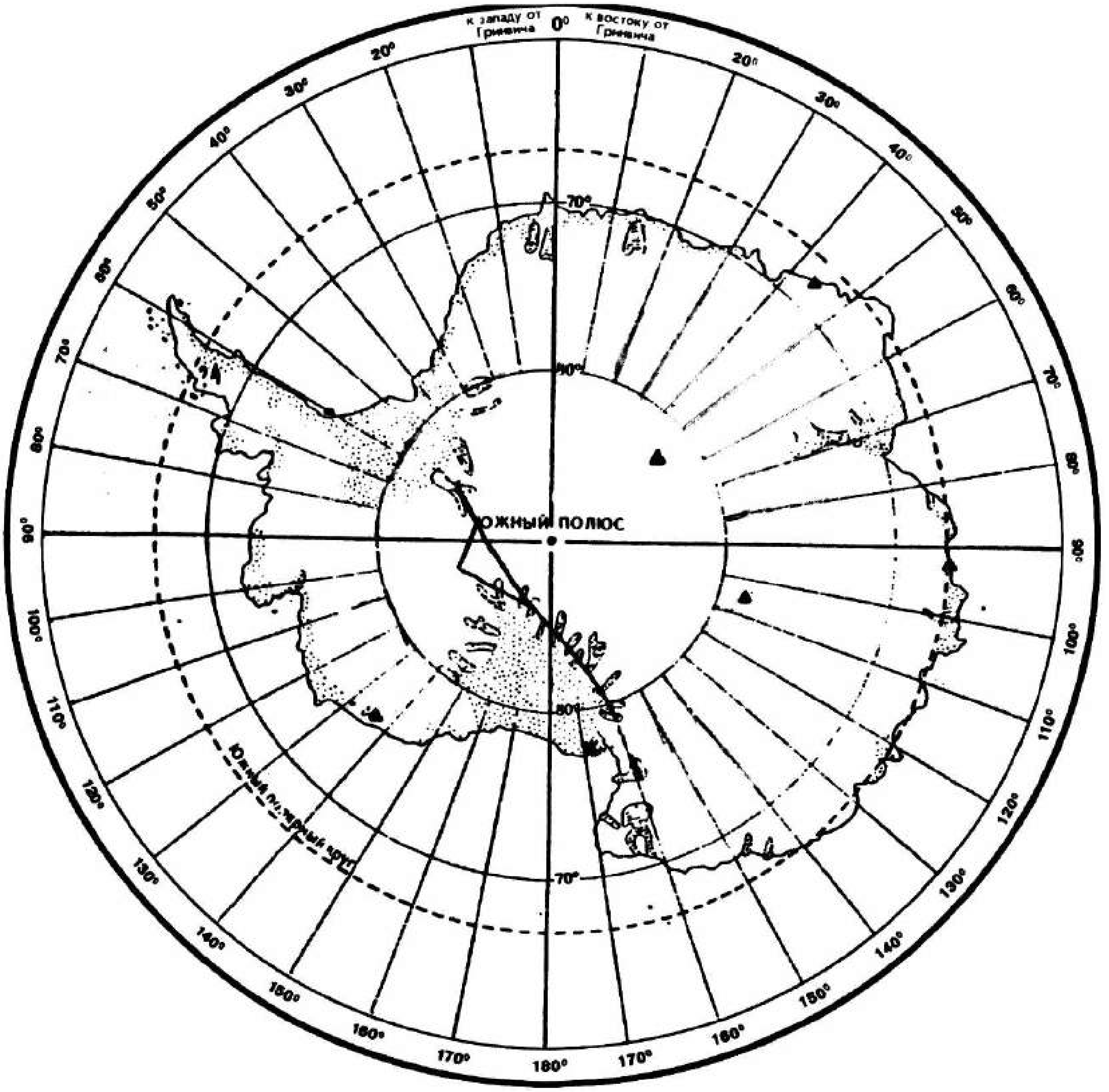

Шартлы билгеләр:

АФРИКА

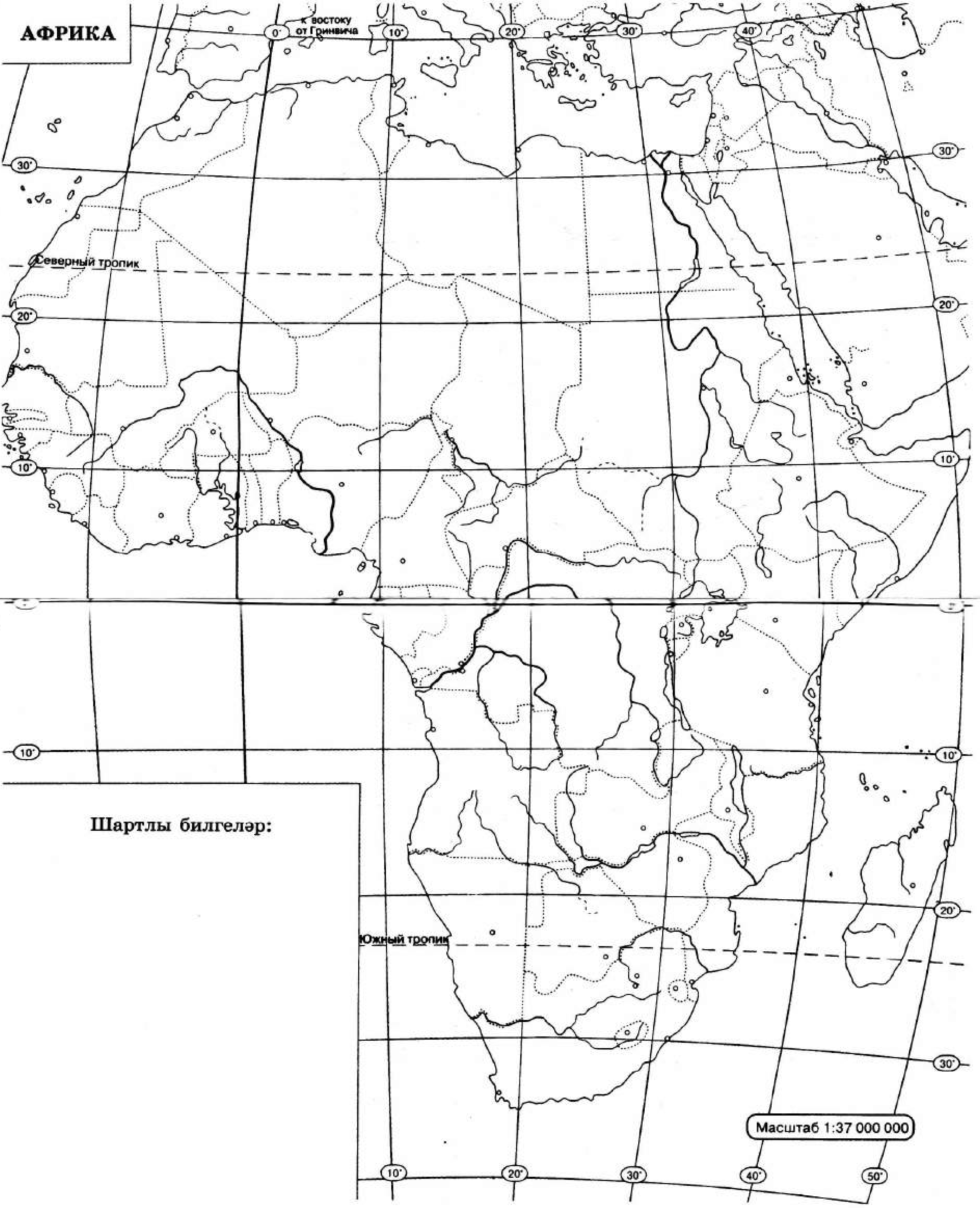

Шартлы билгеләр:

б 3.29

ТӨНЬЯК АМЕРИКА

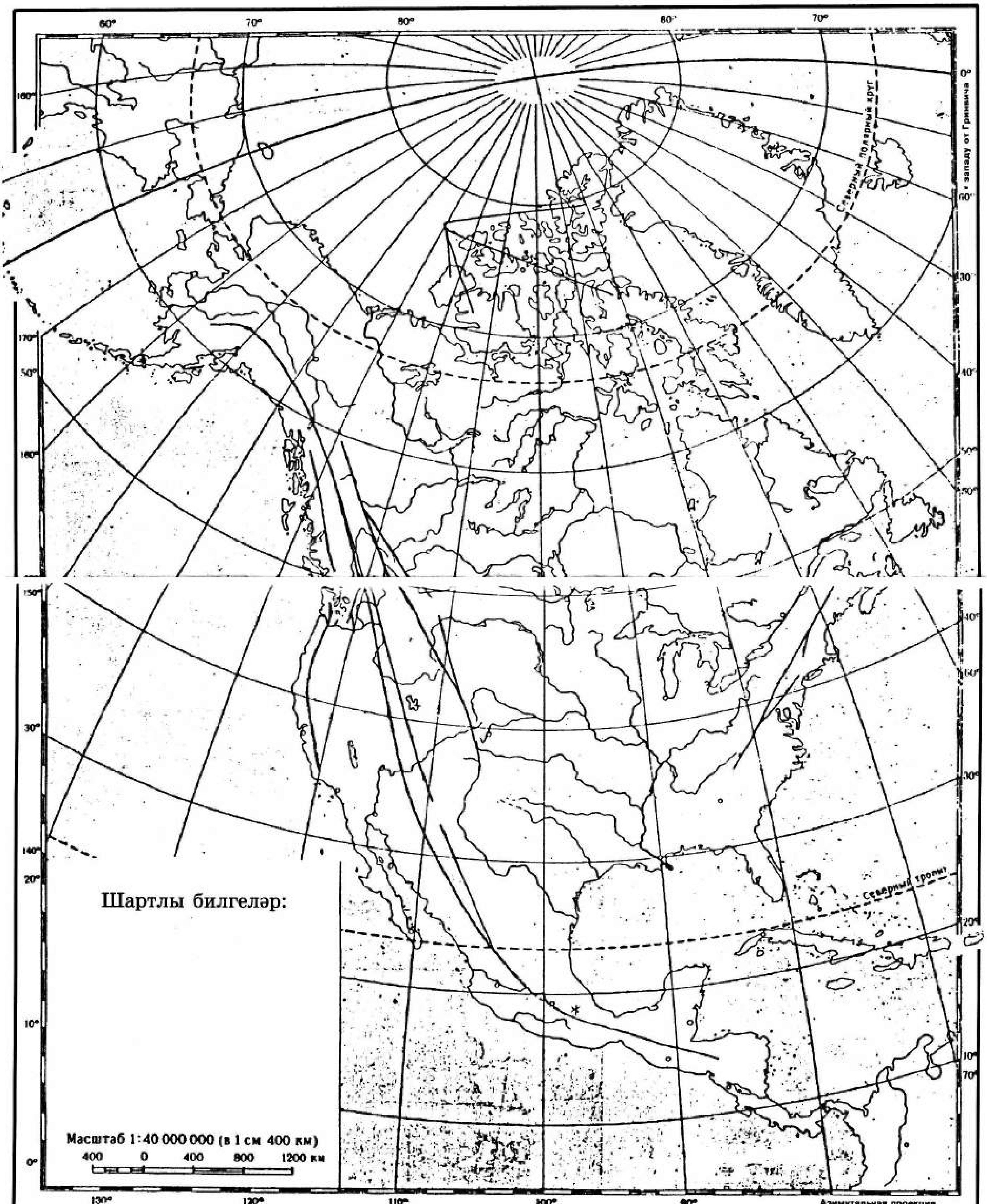

КӨНЬЯК АМЕРИКА

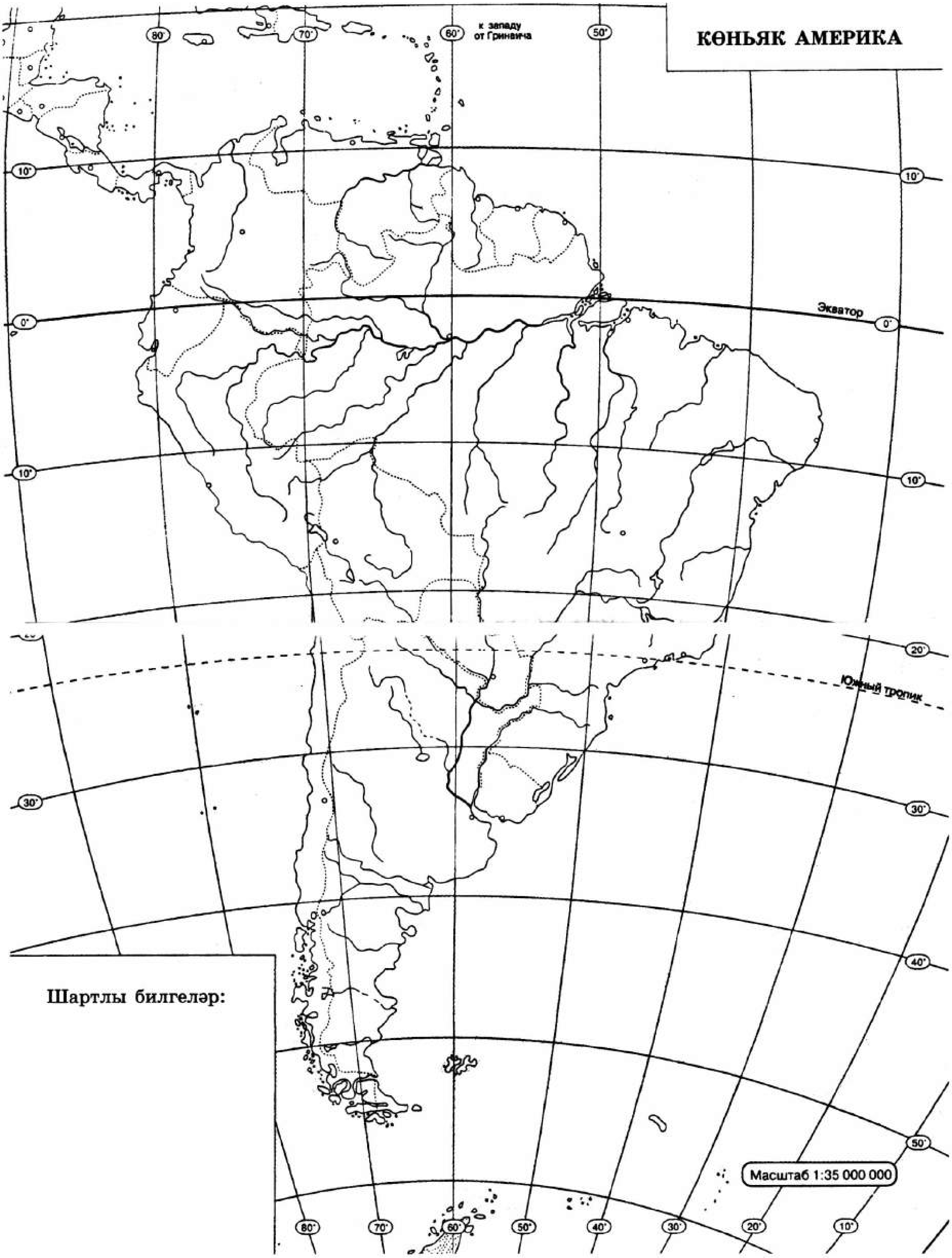

Шартлы билгеләр:

ЕВРАЗИЯ

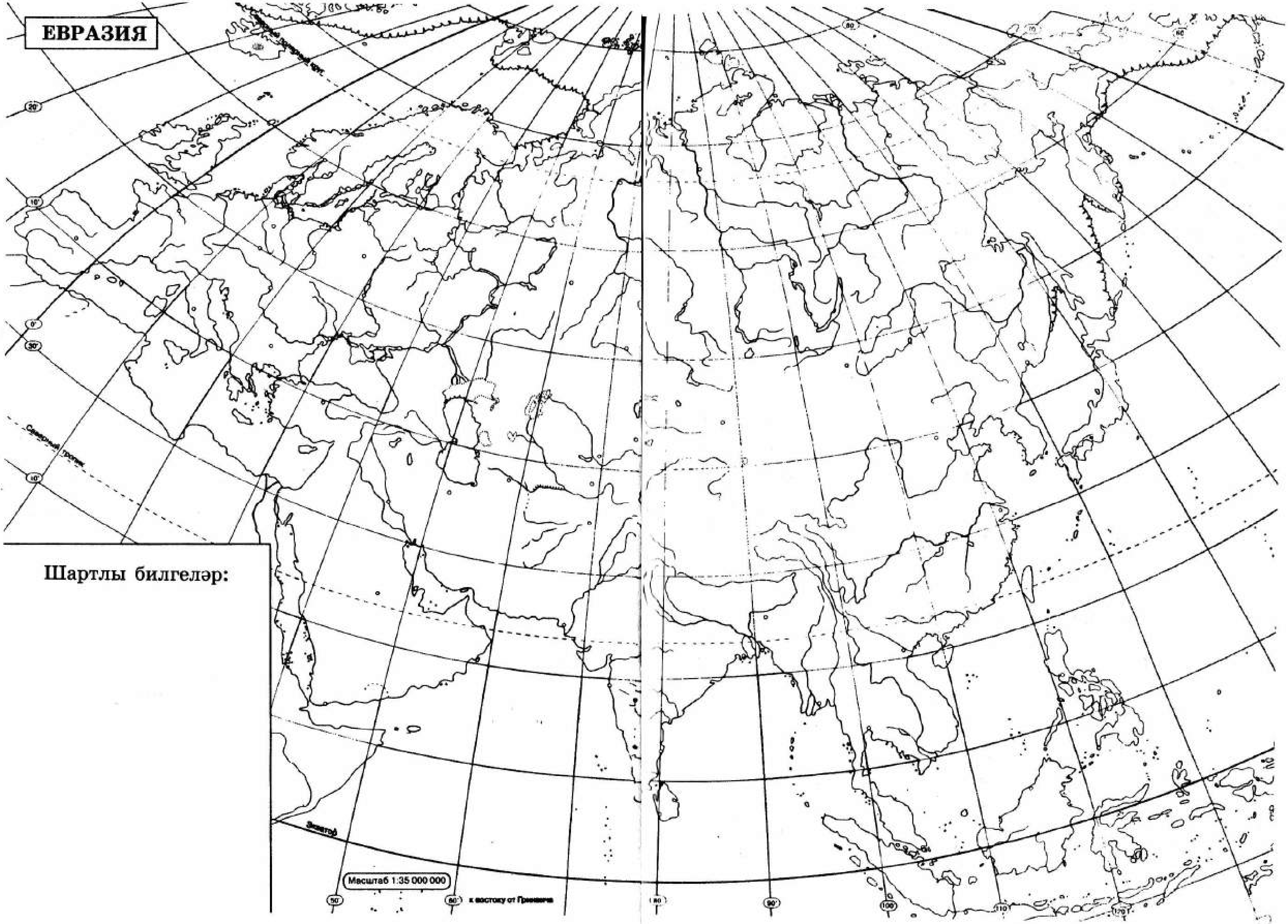

Шартлы билгеләр:

ЭЧТӘЛЕК

Океаннар........ 3
Африка........ 10
Австралия........ 18
Көньяк Америка........ 22
Көньяк материклар........ 30
Төньяк Америка........ 37
Евразия........ 45
«Табигый рекордлар»........ 53
Географик номенклатура........ 68

Учебное издание

Саубанова Лилия Ильгизовна
Тайсин Анвар Сафович

ТЕСТЫ ПО ГЕОГРАФИИ МАТЕРИКОВ И ОКЕАНОВ

Для 7 класса татарской средней общеобразовательной школы
(на татарском языке)

Редакторы *Р. С. Вафина*
Бизәлеш редакторы *Р. А. Сәйфуллина*
Тышлык рәссамы *Ю. А. Щетинина*
Техник редакторы һәм компьютерда биткә салучысы *Р. М. Галимова*
Корректоры *А. А. Халитова*

Нәшриятка 183 нче номерлы лицензия 1997 елның 7 апрелендә бирелгән.
Оригинал-макеттан басарга кул куелды 27.04.2002. Форматы $60\times90^1/_{16}$.
Офсет кәгазе. «Школьная» гарнитурасы. Офсет басма. Басма табагы 5,5.
Нәшер-хисап табагы 2,25. Тиражы 6 200 д. Заказ З-29.

«Мәгариф» нәшрияты. 420111. Казан, Бауман урамы, 19.
Издательство «Магариф». 420111. Казань, ул. Баумана, 19.
Тел./факс (8432) 92-57-48.
Http://magarif.kazan.ru
E-mail: magarif@mail.ru

ГУП ПИК «Полиграфия-нәшрият комбинаты».
420111. Казан, Бауман урамы, 19.